

MOONEY JAU LAISVAS

Darbininkai Džiaugias Po Visą Pasaulį

SACRAMENTO, Cal. — Peritą šeštadienį Thomas J. Mooney išėjo iš gubernatoriaus Culbert Olson ofiso laisvu žmogumi — nekaltai išsėdėjęs kalėjime 22 metu.

Gubernatorius Olson duotą prizadą išpildė.

Buvo labai įspūdinga procesija, kuomet visa eilė valdiškų autoritetų automobilių važiuojo iš San Quentin kalėjimo į Sacramento. Priešakiniam automobiliuje važiuojo Mooney ir kalėjimo užveizda Smith. Abūdu šypsojosi ir mosavo rankomis į juos sveikinančius žmones kelyje.

Mooney paliko kalėjimą su pasižadėjimu kovoti ir už W. K. Billings paluosavimą. Billings buvo nuteistas tuo pačiu laiku ir ta pačia provokacija pasinaudojant.

Mooney laisvę džiaugiasi visos darbo žmonių organizacijos po visą pasaulį.

Trumpa Istorija

Tom Mooney buvo suimtas 1916 metais. Jis buvo apšaudytas padėjime bombos liepos 22 dieną, laike Preparedness Day demonstracijos San Francisco mieste, nors fotografija rodo, kad tuo laiku su savo žmona buvo toliau nuo tos vietos ant bildingo stogo.

Pagalba papirktų liudininkų jis buvo nusmerktas mirti. Bet prezidentas Wilsonas, prisibijodamas darbo žmonių protestų, ypatinai revoliucijos Rusijoje, mirties bausmę pakeitė kalėjimu.

(Nukelta į 2-ą pusl.)

Rooseveltas Patiekė Naują Valstybės Biudžetą

WASHINGTON, Sausio 6. — Vakar prez. Rooseveltas patiekė kongresui 1939-1940 metų valstybinį biudžetą, kurio bendra skaitlinė siekia \$8,995,663,200.

Iš tos sumos 710 milijonų skiriama sustiprinimui šalies apsigynimo, ir 875 milijonai bedarbių reikalui. Bedarbiams numatoma suma patenkinti suma ir viešų darbų finansavimą iki liepos mėnesio, duodant darbo 3 milijonam bedarbių. Po liepos mėnesio viešų darbų skaičius pats savaime sumažės, nes iki to laiko, manoma, atsiras daugiau darbų privatėse industriose.

Biudžeto nedatekliai padengti prezidentas siūlo įvesti atitinkamas taksas tai daliai žmonių, kurie turi žymias įteigas.

NAUJOJI ČILĖS VALDŽIA TARIASI UZMĖGST SANTYKIUS SU SOVIETAIS

SANTIAGO, Sausio 7. — Naujoji Čilės Liaudies Fronto valdžia tariasi pripažinti Sovietų Sąjungą užmėgst su ja diplomatiniais ryšiais ir imti vesti plačią tarpų du dviejų šalių prekybą.

Nuo Sovietų valdžios įsisteigimo, Čilės reakcinės valdžios vengė draugingų santykių su Sovietų valdžia.

Tom Mooney'o Plaukai Pražilę, Tačiau Jo Dvasia Liko Nepalaužta

Laike Teismo

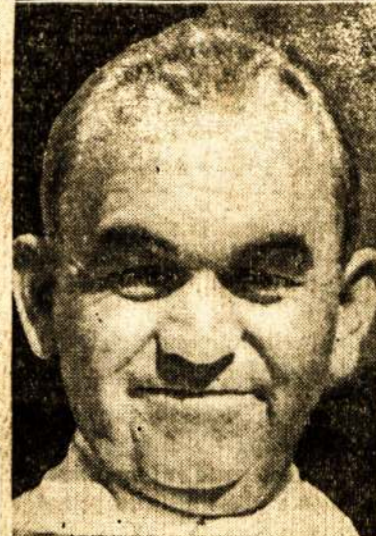
Kalėjime

1931 metais

1935 metais

Prieš Paliuosavimą

Gal Siūlys Tom Mooney Milijoną Dolerių

SAN FRANCISCO, Sausio 9. — Kalifornijos valstijos seimelis svarstysias kiek užmokėti del Tom Mooney už nekaltai sėdėtus 22 metu. Sakoma, kad siūlysiąs vieną milijoną dolerių.

Mooney gynėjas pareiškė, kad Tom Mooney neturįs jokių planų prieš valstiją, o pats Mooney pareiškė sekamai:

"Skubieji mano planai yra pirmiausia siekti Billings paluosavimo, o antra dirbti del Amerikos Darbo Federacijos vienybės su CIO ir saugoti, kad Amerikoje neįsigalėtų fašizmas."

Tom Mooney sutikime dalyvavo 15,000 asmenų.

Musolinio Žentas Važiuos Į Politinę Medžioklę

ROMA, Sausio 9. — Diplomatų teigia, kad pats Italijos-Francijos krizio įkarštis pasireiškė apie vasario mėnesio pabaigą.

Pirmo, Italija priimsianti Čemberleną ir Italijos užsienių reikalų ministeris Ciano šį mėnesį aplankys Lenkiją ir Jugoslaviją. Kelionės tikslas — pasimedžioti sau šalininkų.

Reikšminga, kad fašistų laikraščiai mėgina sukelti nuomonę, jog Lenkija yra visiškai atspalaidavusi nuo Francijos ir linkstanti prie Berlyno-Romos ašies.

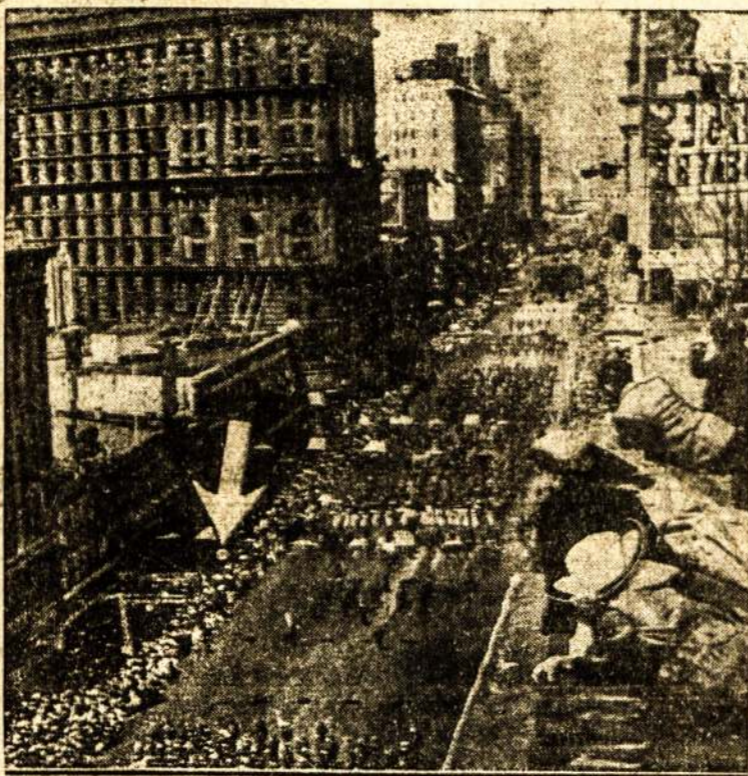
Eina gandai, kad šio mėnesio pabaigoje ir Belgradą suvažiuos Italijos, Vokietijos, Lenkijos, Vengrijos ir Jugoslavijos ministrai ir suharmonizuos politiką. Matomai, Cianas stengsis priruošti Lenkiją, Jugoslaviją ir Vengriją.

SALES TAX DRAUGIJA SMERKIA KELIMĄ TAKSŲ ANT GAZOLINO

TORONTO, Ont. — Sales Tax Repeal Draugija per savo sekretorių Herbert Owens pareiškė, kad Chevrier komisijos rekomendacijos pakelti 3 centais taksus ant galiono gazolino Ontarijos visuomenei nenaudingos.

Dabar valdžia nuo kiekvieno galiono gazolino paima po 6 centus. Norima imti po 9 centus.

Toks taksų užkėlimas sakoma žymiai sumažintų automobilių naudotojų skaičių, o to rezultate būtų didesnė žala automobilių ir gazolino industrijoms, negu nauda iš mokesčių.

Paveikslas, kurs liūdyja, jog Mooney nekaltas. Ši scena buvo nufotografuota prieš pat eksploziją. Ji parodo, jog prieš pat eksploziją Mooney ir jo žmona buvo ant stogo ir tēmyjo parodą. Kada ši scena buvo nufotografuota liūdyja laikrodžio kitoj pusėj, nes laikrodžio laikas reiškia fotografavimo laiką.

Lojalistai Maršuoja Linkui Portugalijos Rubežiaus

HENDAYE, Sausio 9. — Generalas Frankas gal prašalins iš pietinės armijos vadovybės garsųj radio generolą Queipo de Llano, nes jis nepajėgia atlaikyti linkui Portugalijos rubežiaus besiveržiančių lojalistų vadovaujama garsaus generolo Miaja.

Kuomet fašistų ofenzyva Katalonijos fronte pradėjo siekti aukščiausio laipsnio, generolas Miaja iš centralinės Ispanijos praeitos savaitės pabaigoje puolė pietvakariniam fronte ir pasekmingai žygiuoja pirmyn. Jau grėsia ne tik nukirtimu susisiekimo tarp pietų ir šiaurės Ispanijos, bet ir perkirtimu fašistų valdomos Ispanijos, nes lojalistų kariuomenė čionai randasi nuo Portugalijos rubežiaus tik at už 70 mylių.

Siame fronte lojalistų kariuomenė įvarė didelį kylį į Badajoz provinciją, atkariavo 300 ketvirtainių mylių, paėmė nelaisvėn keletą tūkstančių fašistų ir daug amuniejios.

Iš Katalonijos fronto lojalistai praneša, kad nežūrint nekurių fašistų laimėjimų, jų ofenzyva vakar nustojo savo svorio, nes fašistams prisiėjo paimti čionai turėtas kareivių atsargas ir galtalities Čemberleno mėginimas susitaikyti su diktatoriais, ir po Municho konferencijų valdomos Ispanijos, nes lojalistų kariuomenė čionai randasi nuo Portugalijos rubežiaus tik at už 70 mylių.

Važiuodamas Romon, Čemberlenas užsukęs Paryžiun ir tuo neva parodyd, kad jis palaiko ryšius su Francija ir jos neišduos.

BERLYNAS, Sausio 9. — Protestonų pamokslininkai vakar nurodė, jog naziai 130 protestonų kunigų prašalinę iš vietų, 40 uždraudė sakyti pamokslus, 11 uždrausta apeisti miestą, o 12 po areštu.

Čekoslovakijos-Vengrijos Susikirtimai Europą Veda Prie Naujo Didelio Krizio

BUDAPESTAS, Vengrija. — Hitlerio pakurstyti čekoslovakai ir suorganizuoti ukrainai teroristai praeitą penktadienį stauga užpuolė Mukacevo miestelį, kurį laiką čekoslovakijos padalinimo atplėšė nuo Rusinios ir priškyrė Vengrijai.

Užpuolime panaudojo ne tik šautuvus, bet ir kanuoles, kurių aštuoni dideli svediniais sugriovė teatrą, apdraskė viešbutį ir užmušė apie 47 žmones. Mūšio laike žuvo penki vengrai ir penki čekoslovakai.

Kitą dieną įvyko antras susikirtimas Komaromesci mieste. Čionai vengrų žandarai norėjo suareštuoti nekuriuos slovakus. Už juos užsistojo lazdomis ir akmenimis apsiginklavusių 150 asmenų. Žandarai atidarė ugnį ir tris slovakus sužeidė.

Įvyko ir daugiau smulkesnių susikirtimų, kas pablogino visą situaciją ir to pasekmėje abi šalys sukoncestravo daug kariuomenės savo parubežiuos. Įvykiai pasikartoja.

LONDONAS, — Anglijos politikieriai mano, kad susikirtimus prie Čekoslovakijos-Vengrijos rubežiaus sukurstė Vokietijos naziai, o po jų seka naujas pirmos klasės krizis, kuris pačioj pilnumoj pasireiškė apie vasario vidurį ar kovo mėnesyje. Taip pat krizis bus vienas iš pavojingiausių, nes matoma, kad tuose susikirtimuose veikia slapta nazių ranka, o tuo tarpu Čekoslovakija, Vengrija ir Lenkija koncentruoja savo kariuomenes.

NEATSARGUMAS SU GAZU PRAZUDE MOTINĄ SU DVIEM DUKRELEM

STRATHROY, Sausio 9. — Mrs. Ila Paulson, manydama, kad virtuvės pečius užgesęs, pakėmęs blėkinę gazo noėjo užplūti ant anglių, bet pečiuje dar buvo ugnies, kuri uždegė gazą. Užsidegęs gazas eksplodavo ir applėjo ją ir jos dukreles, Karolina, 5 metų amžiaus, ir širlelę, 3 metų amžiaus.

Motina stengėsi išgelbėti, bet nepavyko. Visos trys aukos tiek apdegę, jog ligoninėj mirė. Paskaitas iš darbo tėvas rado jau nebegyvas.

GENGSTERIAI NUŠOVE SLAPTO KLIUBO SAVININKĄ

TORONTO. — Praeitą šeštadienį keturi ginkluoti plėšikai įsiveržė į James Windsor namus, jį sušaudė, paėmė jo pinigų, žiedus ir išsinešino. Nužudė prie jo šeimos akių. Windsor laikė kluobą, kuriame ėjo įvairūs slapti "bizniai." Žmogžudžių suradėjams skiria dovaną.

Francijos Žurnalistai Liepia Nepatikėti Čemberlenu

PARYŽIUS, — Pagarsėjęs vidutinės politikos prisilaikantis žurnalistas Kerilis rašydamas Epoque'oj perspėjo Francijos politikierius, kad nepasitikėtų Čemberlenu:

"Jūs nustojote įžiūrėti daugiausiai pašvęstus savo interesus, išdavėte savo santarvininkus ir dar nesuprantate, kad Anglija, kaip ir jūs, susidūrus su baimės maladija, praras savo regėjimą ir atsilyginimui išduos jus.

"Kas dedasi dabar Londone? Times rašo lygiai tokius pat straipsnius apie Tunisą, kaip kad rašė apie Čekoslovakiją. Ir Čemberlenas vyksta į Romą, kaip kad vyko į Berchtesgadeną," nurodo Kerilis.

Tuo pačiu laiku žurnalistas Buro, atsakydamas reakiniam radikalui Roche, skatinančiam Franciją prie didesnės draugystės su fašistais, nurodo sekamai:

"Tikrumoj, Vokietija siekdama izoliuoti Franciją, sunaikino Čekoslovakijos bazę, kuri buvo rytinės Europos apsigynimo sistemos postas. Iš čionai Vokietija gali plėstis linkui Ukrainos, linkui Rumunijos, linkui Europos hegemonijos, darančios Franciją ir Angliją Vokietijos vasalėmis.

"Mes esame pertikrinti, kad jei mes būtume priešėsi rugsėjo mėnesyje būtų karo nebuvo, bet mes nesutikome, kad sulauksime blogesnės padėties, jei paliksime laisvu kovos lauką ir nesulaikysime to su realia diplomatiška sąmonė."

Hitleris Vis Dar Svajoja Apie Klaipėdą

BERLYNAS. — Autoritetingi šaltiniai tvirtina, jog Lenkijos užsienio reikalų ministeris Bekas pirmame savo pasitarime su Hitleriu reikalavęs, kad Hitleris sulaikytų propagandą Rusinjoj, atkreiptą prieš Lenkiją, kad užtikrintų Dancigo neliečiamybę ir Klaipėdos kraštą paliktų Lietuvai.

Atsakydamas Hitleris parodęs visai priešingą nusistatymą. Jis stengėsis Beką įtikinti, kad Dancigas su visu koridorium ir Klaipėdos kraštas turi būti prijungti prie Vokietijos. Hitleris neatsakęs net ir nuo "didelės Ukrainos."

Tuo pačiu laiku Hitleris stengėsis papirkti Beką, pridėdamas sulaikyti Rusinjoj propagandą prieš Lenkiją, jei pastaroji eis išvieno su Vokietija atplėšimui nuo SSRS Ukrainos. Girdi "suvienyta" Ukraina galėsianti būti palikta su autonomiškais teisėmis po tiesiogine Lenkijos valdžia, o Vokietija galėsianti "pasitenkinti netiesiogine kontrole," kurią dabar ji turinti ant Čekoslovakijos ir Rusinijos.

Tuo laiku, kada Hitleris derasi su Beku Berchtesgaden, Berlyne Ribentropas derasi su Lietuvos atstovais. Sako derybos su Lietuvos atstovais einą daug sklandžiau.

New York Times korespondentas nurodo, jog Vokietija nesispirianti Klaipėdą tuojaus prijungti. Kaunas sutinkąs duoti Klaipėdai pačią savivaldybę, jei Vokietija pasirašys nepuolimo sutartį.

Girdi, naziai matą didesnę naudą įtraukti Lietuvą į ekonominį ir politinį Vokietijos ratą. Tuomet jie galėtų Lietuvą naudoti kaip savo įrankį.

Tačiau Hitleris Bekui tvirtino, jog jo planai Klaipėdos kraštą prijungti prie Vokietijos.

Turkai Gabenę Frankui Kanadoj Pirktus Orlaivius

ANKARA, Sausio 9. — Susėkta, jog nekurių Turkijos parlamento narių, advokatų ir pirklių slaptai gabeną Frankui Kanadoj ir Suvienytose Valstijose pirktus orlaivius.

Keli asmenys sulaikyti. Turkijos autoritetai mano, jog apie 50 kanadiškų orlaivių buvo perduota Frankui.

Orlaiviai iš Kanados buvę gabenami Turkijon, bet paskui tie pirkliai apgavingu būdu perkeitė dokumentus ir nugabeno orlaivius į Franko uostą Ispanijoje.

Orlaivius, manoma, buvo užsakes tūlas Paryžiuje gyvenąs turkas, naudodamas kliaustuos dokumentus.

WASHINGTONAS, Sausio 9. Aeronautikais reikalais rūpinantis patarėjų komitetas rekomendavo kongresui taikos ir saugumo sumetimais praplėsti orlaivių produkciją ir lakūnų personalą.

Tam komitete priklauso ir Lindbergas, kuris paskutiniu laiku esą sutelkęs apie Vokietijos orlaivyną slaptų žinių.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVŲ LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS SPAUDOS
DRAUGIJOS. ISEINA DU KARTŲ Į SAVAITĘ.

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusė metų \$1.50. Visur kitur metams \$3.50; pusė metų \$1.75. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1014, Toronto 2, Ontario, Canada.

Suvenyčių Valstijų Valdžia Laiku Apsžiūri

Pereitą savaitę Suvenyčių Valstijų kongrese pasakyta prezidento Rooseveltto kalba rodo, jog Suvenyčių Valstijų valdžia gerai numato besitartinčius pavojus ir pasiryžus laiku pastoti jiems kelią. Kas svarbiausia, tai kad Suvenyčių Valstijų valdžia daug reališkiau žiūri į išskylančius pavojus.

Kaip kitų šalių, taip ir Kanados valdžia įsivaizdina, kad reikia bijoti tik ginkluoto užpuolimo. Tą mintyje turėdamos jos nieko kito ir nedaro, o tik ginkluojasi. Gi prezidentas Rooseveltas pavojų mato ne vien ginkluotame užpuolime. "Gynimas religijos, demokratijos ir teisėtumo tarp tautų yra ta pati kova," pareiškė Rooseveltas. "Mes žinome kas atsitiktų mums Suvenyčiuose Valstijose, jeigu naujos jėgos filosofijos apsuptytų kitus kontinentus ir užplūstų mūsų šalis."

Savo kalboje prezidentas Rooseveltas taipgi pasisakė už kolektyvų saugumą. Jis nurodė, jog Suvenyčių Valstijos visuomet gelbės kitoms pasaulio šalims sulaukyti agresiją, ginklavimosi lenktynes.

Prezidentas Rooseveltas nurodė, kad reikalinga pagerinti ekonominį žmonių būvį, sumažinti bedarbių skaičių.

Būtų labai gerai, kad Kanados valdžia pasektų Suvenyčių Valstijų valdžią. Dabar Kanados valdžia kalba tik apie ginklavimąsi, o apie gryną demokratiją, apie kovą prieš fašizmo agentus — ji visai nemano. Iki šiol Kanados valdžia nerado reikalo kovoti prieš Hitlerio ir Musolinio agentus Kanadoje. Iki šiol ji skelbė begėdišką neutralumą, bet visuomet palaikė Chamberlino žygius.

Šiandien agresorius ofenzyva pradeda su savo agentais. Tie agentai paveikia į tam tikrą sluoksnį žmonių, kaip visuomeninėse organizacijose, taip ir valdžioje. Pavyzdžiui, Hitlerio agentai Kanadoj veikia per fašistines organizacijas. Arcandas, fašistų vadas, veikia ranka ranson su Hitlerio agentais, o Hitlerio agentai per jį veikia į Kvebeko ir Ontarijos valdžias, kurios buvo užsimoję pasigriebti Ottawos valdžią ir paversti Kanadą fašistų tarnaitė. Hitleris ir Musolinis kiekvienoje šalyje turi draugų užtekiniai. Kapitalistai pasirenkę kooperuoti su fašistais visuomet. Jiems tėvynė nieko nereikiška.

Liūdna, kad Kanados valdžia nekooperuoja su Suvenyčių Valstijų valdžia. Labai nesmagu, kad Kanada buvo vienintelė šio žemyno valstybė, kuri nedalyvavo Amerikos valstybių konferencijoj. Bet reikia manyti, kad Suvenyčių Valstijų politika padarys įtaką ir į Kanadą. Kanados valdžia negali nepadėti Suvenyčių Valstijų valdžios politikai, nes Kanada pirmiau bus reikalinga Suvenyčių Valstijų pagalbos, negu Suvenyčių Valstijos Kanados.

Dar Apie Toronto Rinkimus

Norint suprasti, kodėl Toronto buržuazija taip griežtai kovojo, kad tik diskredituoti pažangius kandidatus, o ypatingai komunistus, užtenka tik panagrinėti balsavimo rezultatus.

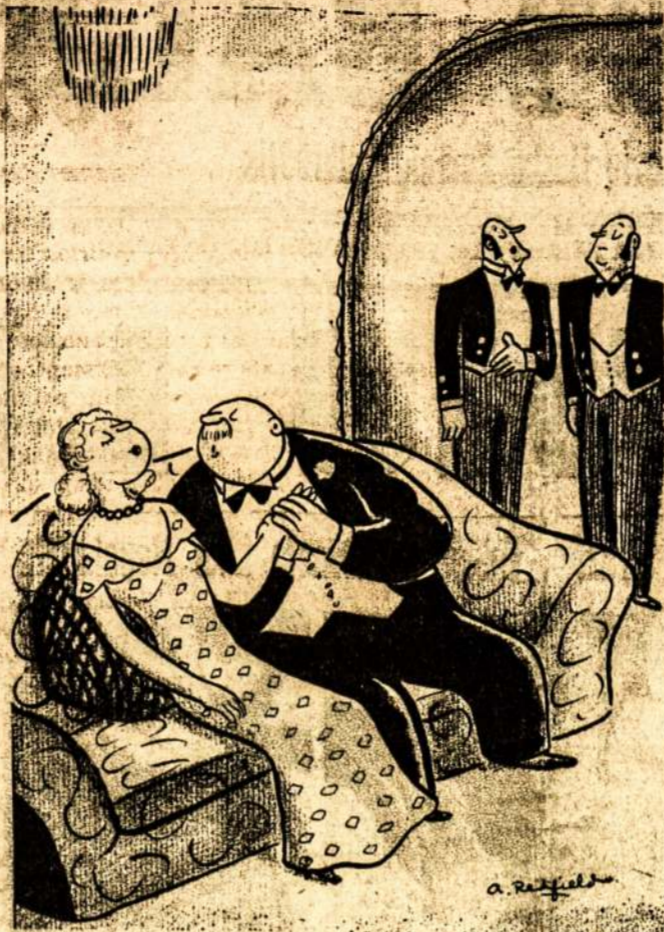
Per praėjusius Toronto miesto valdybos rinkimus balsavo 146,424 torontiečiai. Iš to skaičiaus 45,112 torontiečių balsavo už Tim Buck, generalį Kanados Komunistų Partijos sekretorių, kandidatavusį į kontrolierius. Kitais žodžiais tariant, kiekvienas trečias balsuotojas balsavo už komunistinį kandidatą. Ar tai nebaisu! Ir dar kaip. Tim Buck balsai buržuazijai neduoda ramiai miegoti. Bet tai dar ne viskas. Biedniausi žmonės, gyvenant kambariuose, neturį vaikų, pavieniai, taipgi neturį pilietybės popierių neturi balsavimo teisių. Jeigu jie galėtų balsuoti, Tim Buck gautų dar bent 30,000 balsų. Šiomet jis būtų buvęs išrinktas.

Teisybė, tie balsuotojai ne komunistai, bet jie balsavo už komunistus, už jų atstovaujama programą. Kapitalistams, žinoma, baisu ir to, kad žmonės balsuoja už komunistus. Baisu, kad žmonės balsuoja už komunistų, arba jų pasiūlymus priimančių kandidatų programą, pasisako už tai, kad visuomeninė santvarka turi būti siekiama teisybės, žingsnis po žingsnio einama prie geresnės tvarkos. Užtenka vien ir to fakto, kad žmonės su pažangiaisiais, su progreso šalininkais. Užtenka to fakto, kad žmonės netikėjo reakcionieriams, kurie biurorojo pažangius kandidatus.

Pereiti Toronto miesto rinkimai parodė, kad trumpoj ateityje pažangiečiai galės sudaryti net daugumą. Vieno ko reikia, tai didesnės vienybės tarpe darbininkų organizacijų. Reikia pažymėti, jog per praėjusius rinkimus pasireiškė labai nepageidautinas apsišėkimas. Vietoj to, kad stoti bendrai ir išrinkti du pažangius atstovus į apšviestos komisiją ketvirtam warde, CCF kandidatas susivienijo su Globe and Mail ir Telegram reakcionieriais, kad sumušti John Weir. CCF kandidatui su Globe and Mail ir Telegram parama pavyko prasimušti, bet iš tokio atstovo pažanga nieko nesitiki. Jeigu jis galėtų susidėti su reakcionieriais laike rinkiminių kampanijoj, jis susidės su jais ir visuose darbuose.

Atrodo, jog nekurie CCF vadai pirmoj vietoj stato ne visuomenės reikalus, o savo arba partijos reikalus. Orloffui, kaip atrodo, norėjęs bile kokia kaina patekti į apšviestos komisiją, o ne pasitarauti visuomenei. Žmonės, kurie nori atsiekti asmeninių tikslų, visuomet taip daro. Jeigu jam būtų rūpėję visuomeniniai reikalai, jis būtų nesidėjęs su reakcionieriais. Reikia pažymėti, jog susidėjimas su reakcionieriais nemažai pažemino ir pačią CCF organizaciją. Tą pažymėjo visa eilė CCF veikėjų, taipgi kandidatų.

Nekurie socialistai visur žiūri vien tik savo partijos naudoms akimis, todėl jie nemato reikalo bendrai veikti. Tokie žmonės dažnai skaito daug blogiau, jei būna išrinktas komunistas, negu koks reakcionierius. Tačiau, reikia pažymėti, pas komunistus tos ydos nebuvo. Komunistai rėmė visus CCF kandidatus, kurie tik nesudėję su Globe and Mail. Komunistai rėmė ir ne CCF kandidatus, jei tik jie žadėjo dirbti visuomenės naudai, o ne didžiųjų korporacijų naudai. Panašiai elgėsi ir liberalai. Liberalai taipgi partijinių ribų nesilaikė. Net nekuriuos komunistus rėmė.

"Per jauna? Tai niekis..."

APŽVALGA

Visų Galų Suirimas

Vytautas Širvydas, kurs ne kartą per Vienybę pranašavo demokratiniam Kanados lietuvių judėjimui galą, toj pačioj Vienybėj dabar verkia:

"Sandariečiai nepatenkinti savo organizacija, tautininkai savo kliubu ir sąjunga, visi tautinės srovės nariai nepatenkinti reikalais SLA organizacijoje, jaunimas organizuojasi kas sau į savo organizacijas, visuomenė paliko šalta Tautinei Tarybai."

Taigi, kaip matote, pats Vytautas Širvydas prisipažįsta, jog pas tautininkus visų galų suirimas. Kur jie nepasisuka, ten jiems šalta, kai šiaurėje. O Kanadoj jiems dar blogiau.

Kas liečia mūsų judėjimą, jis progresuoja pirmyn.

Anglai ir Amerikiečiai Su Sovietų Sąjunga

Gruodžio 5 dienos Laisvė praneša:

"Anglijos Viešosios Nuomonės Institutas padarė bandomuosius balsavimus tarp piliečių šiuo klausimu:

"Jeigu būtų karas tarp Vokietijos ir Rusijos, katrai jūs norėtumėt laimėjimo?"

"Ir iš kiekvieno šimto balsavusių anglų 85 atsakė, kad jie kare tarp tų dviejų šalių pritarę Sovietų Rusijai prieš Vokietiją."

"Amerikos Viešosios Nuomonės Institutas New York'e, vadovaujamas d-ro G. Gallupo, neseniai padarė balsavimus tuo klausimu tarp šios šalies piliečių, ir 83 procentai amerikiečių išreiškė pritarimą Sovietų Sąjungai prieš Vokietiją ir tik 17 procentų norėjo, kad Vokietija laimėtų karą prieš Sovietus."

Kas dar pažymėtina, tai, kaip Laisvė praneša, net 76 nuosimčiai Chamberleniečių atsitikime ka ro stovėty su Sovietų Sąjunga.

Šiandien visose demokratinėse šalyse, kur dar žodžio ir spaudos laisvė nėra užgniauzta, dauguma žmonių mato, jog Sovietų Sąjungos laimėjimas reikštų laimėjimą progreso, o fašizmo laimėjimas — sugrįžimą viduramžių laikų.

Tos "Kelonės ir Sugaištys"

Sausio 4 dienos Vilnis apžvalgoj rašo:

"SLA trečia bertaininė atskaita rodo štai kokias 'kelionės ir sugaištys':

F. J. Bagočius, So. Boston, Mass. \$145.00

S. E. Vitaitis, New York, N. Y.	30.80
C. J. Kalinauskas, So. Boston, Mass.	90.00
N. Rastenis, Baltimore, Md.	50.00
S. Mockus, S. Boston, Mass.	118.00
J. Tareila, Waterbury, Conn.	50.00
J. Marcinkevičius, Kenosha, Wis.	27.05
V. Černauskas, Springfield, Ill.	25.00
J. J. Grish, Chicago, Ill.	97.60
J. Miliauskas, McKees Rocks, Pa.	77.30
W. Amsie, Dorchester, Mass.	69.00
A. S. Trečiokas, Newark, N. J.	50.00
S. Bakanas, N. S. Pittsburgh, Pa, Dr. J. S. Staneslow, Waterbury, Conn.	23.60
M. J. Vinikis, New York, N. Y.	89.50
E. Mikuzis, Chicago, Ill.	163.50
J. K. Mažukna, N. S. Pittsburgh, Pa.	150.90
F. Edkins, Grand Rapids, Mich.	30.39
K. P. Gugis, Chicago, Ill.	142.50
K. Jurgelionis, New York, N. Y.	123.00
V. J. Količienė, Pittsburgh, Pa.	50.00
J. P. Varkala, Chicago, Ill.	127.00

Viso \$1,790.14

"Paskui dar dviejose vietose yra 'kelionės ir sugaištys' — viena \$55.40, kitur \$99.50, taigi, viso \$154.90.

"Taigi, vieno bertainio (trijų mėnesių) 'kelionės ir sugaištys' net \$1,950.04.

"SLA sekretoriui Vinikui štai kiek išmokėta:

Kelonės ir sugaištys \$89.50

Seimo ir raštinės reikalams \$216.00

"Vinikis dirba už algą, gaudamas mokėti ir seimuose būdamas, kokia jo galėjo būti 'sugaištys'? Kokios tos 'seimo ir raštinės' išlaidos?"

"Abėnai tie išmokėjimai labai dideli.

"Kai kurie gyvena New York'e ar Newark'e; į SLA centrą jiems išsuoja atvykti keliolika centų, bet kelionės ir jų siekia šimtines.

"Jei tos kelionės buvo ryšys su SLA seimu, vistiek perdidelės. Sranonas rytuose. Ir iš New Yorko, ir iš Bostono ten netoli — nedidelė kelionė.

"Daug kas nupigo, bet SLA

'kelionės ir sugaištys' rodo brangsta, nepinga."

Kaip Pasaulis Sutiko Prezidento Rooseveltto Kalbą

Rašydama apie prezidento Rooseveltto kalbą, pasakytą kongrese, Vilnis rašo:

"Prezidento Rooseveltto kalba kongresui sukėlė daug ginčų, komentarų už ir prieš. Ji, sakoma, išversta į septynias kalbas ir transliuota per radio ir visas pasaulio dalis.

"Dėlko ši Jungtinių Valstijų prezidento prakalba taip svarbi?"

"Demokratijos ir fašizmo kova vis plinta ir griežtėja visur.

"Amerikos rolė toj kovoj labai svarbi, gali būti nulemianti.

"Ir demokratijos gynėjai ir jos priešai, naturalu, daug svarbos priduoja tam, ką pasakys ir pačios galingosios šalies prezidentas šiuo svarbiu momentu.

"Svarbiausi punktai prezidento kalbos.

"Užsienio politikos reikalu prezidentas pabrėžė:

"Už demokratiją, prieš fašizmą; už demokratijų bendrą frontą prieš agresorius.

"Už pakeitimą Jungtinių Valstijų neutralumo akto, kuris vietoj padėti užpultiems, padeda užpuolikams, agresoriams. Tas aktas pasirodė negeras demokratijai ir taikai.

"Apart ginkluotos kovos yra ir kiti būdai prieš agresorius. Tuomi gal užgirta sankcijos, ekonominė kova prieš agresorius šalis.

"Naminėj politikoj prezidentas pabrėžė:

"Už skyrimą pinigų bedarbių šalpai ir darbams.

"Už padidinimą šalies įeigų.

"Už gerinimą santykių samdytojų ir darbininkų.

"Amerikos reakcininkai manė, kad padauginus respublikonų kongrese, po pastarųjų rinkimų, paveiks prezidentą ir jis pasuks link jų. Jie skaudžiai nusivylė ir dėlto labai pikta puola šią prezidento svarbią prakalbą.

"Kas patenkinti ir kas prieš.

"Francijoj, Anglijoj ir Sovietų Sąjungoj prezidento kalba entuziastingai sutikta, sveikinta.

"Vokietijoj ir Italijoj prezidento kalba pikta atakuojama. Vokietijos fašistai netgi provokacija ją vadina ir kalba apie 'nutraukimą diplomatinį ryšių.'

"Nors prezidentas savo kalboj neminėjo nė vienos šalies, vartojo terminus diktatoriai, agresoriai ir panašiai, bet Vokietijos ir Italijos fašistai žino, kad tai jiems taikoma ir to visai neslepia net ir nuo savo žmonių.

"Amerikoj irgi ne visi vienai sutiko savo prezidento kalbą.

"Be abejonės, dauguma Amerikos žmonių užgirta ką prezidentas sakė — stovi su juo taisy klausimais. Bet atsiranda ir priešų. Amerikos reakcininkai pikta kalba prieš. Net paties prezidento partijos tūli vadai reiskia nepasitenkinimą. Republikonų šulai taip pat.

"Tur būt pikčiausia atsineša Chicago 'Tribune.' Šie reakcininkai nemato nieko gero toj kalboj.

"Amerikos reakcininkai nepatenkinti, kad padauginę savo žmones atstovų bute ir senate jie nepabaugino prezidento ir jis nesitraukia nuo pirmesnės savo pozicijos — ne tik nesitraukia, bet dar tvirtiau čiaūčiau jos laikosi.

"Reakcininkai norėjo, kad prezidentas bent ką pasakytų prieš darbininkų kovas, kad jis prižadėtų WPA panaikinti, bet nieko jie negavo.

"Reikia laukti, kad Washingtono užsienio politika dabar pagriežtės. Bus nuimta Ispanijai ir Kinijai ginklų em-

bargo, o tai būtų smūgis agresoriams.

"Londonė dedama daug svarbos prezidento pasakymui, jog yra keli kovos būdai prieš agresorius, nes tai reiskia užgyrimą sankcijų.

"Manoma, kad prezidento ši kalba paveiks į Chamberlino misiją Ryman, nes sukėlimas Anglijoj demokratiniai nusi-teikusių ūpo smogs Chamberlino agresorių 'užgerinimo' politikai.

"Ši prezidento kalba suteikė didelį sustiprinimą demokratijos kovai prieš fašizmą."

MOONEY JAU LAISVAS

(Atkelta iš 1-mo pusl.)

Tuo laiku Komunistų Partijos nebuvo. Tom Mooney buvo unitistas. Jis buvo žymus veikėjas. Už tą kapitalistai norėjo atimti jam gyvybę. Bet darbo žmonės pastoj jiems kelią. Yra pripažįstama, jog jo gyvybę išgelbėjo Petrogrado darbininkų demonstracijos, vadovaujamos Lenino, prie Amerikos konsulato.

Kad Mooney buvo nekaltas, rodo daug dalykų. Sučiuptas laiškas, rašytas Oxmano žmonam iš jo draugų, kvietė tūla Oxmano draugą į San Francisco už liudininką, pažymėdamas, jog gera proga pasidaryti pinigų.

Metai po metų buvo numaskuoti visi "liudininkai." Jie visi buvo surinkti apskričio prokuroro Fickerto ir sumokinti. Prezidento Willsono komisija buvo padėjus Fickerto ofise diktafoną, kur užrekdavo pasikalbėjimus laike teismo, kurie aiškiai patvirtino, kad tai provokacija.

"Liudininkai" buvo girdomi svaigalais.

Pats teisėjas, kurs nuteisė Mooney, vėliau pareiškė, jog Mooney nekaltas ir prašė paliausuoti. Dauguma džiūrimenų taipgi atsiskakė ir reikalavo Mooney laisvės.

Kada buvo išrinktas naujas prokuroras vardu Brady, tas taipgi pasisakė už Mooney paliausavimą. Prezidentas Wilsonas tam pritarė.

Nežiūrint to fakto, Mooney draugai laimėjo tik po 22 metų kovos.

Kodėl Mooney Buvo Kalinamas

Tuo laiku Mooney su savo draugais atstovavo šių dienų C.I.O. Jis griežtai kovojo prieš Amerikos Darbo Federacijos biurokratus, kaip šįandien kovoja John L. Lewis. Todel ADF vadai taipgi jo neapkentė ir palaikė kapitalistus, norinčius laikyti Mooney kalėjime. Už tai kova už jo paliausavimą buvo daug sunkesnė. Tik pastaruoju laiku prie Mooney paliausavimo kovos prisidėjo ir ADF.

ADF vadai prie Tomo Maaney nelaisvės prailginimo daugiausia prisididėjo tuomi, kad jie visuomet palaikė republikonus. Už tai Kalifornijos gubernatoriaus, vietą republikonai išlaikė 45 metus. Nekurie ADF vadai ėjo prieš demokratų ir praėjusiuose rinkimuose. Bet nepavyko. Kalifornijos gubernatorium buvo išrinktas demokratas, palai-kytas visų pažangiečių, kurs ir išpldė duotą prižadėjimą.

Mooney laisvas. Tiesa paėmė viršų.

Mooney laisvas. Tiesa paėmė viršų.

Prezidentas Rooseveltas perspėja agresorius kalbėdamas kongrese.

Darbininko Akim Žiūrint

Pereitą šeštadienį žaibo greitumu aplėkė pasaulį žinia, pranešanti, jog Tom Mooney paliausotas.

Pažangiems žmonėms ta žinia suteikė didelį džiaugsmą.

Tuo pačiu laiku, žinoma, reakciniai uždavė didelį smūgį.

Tom Mooney buvo nusmerktas nekaltai. Bombą padėjo ne Mooney, o darbininkų judėjimo priešai, kad su tuo apkaltinti darbininkų judėjimo vadus ir sunaikinti juos.

Bet reakcionieriams nepavyko. Darbo žmonių protestai, reikalavimai ne tik Tom Mooney išgelbėjo nuo elektros kėdės, bet ir paliausavo.

Buvo ilga kova, užsitęsė net 22 metu, bet ji laimėta.

Spauda pranešė, kad valstybinė policija (RCMP) tyrinės nazių ir komunistų veiklą.

Tai bus veikiausia tokia pati komedija, kokia buvo Dieso komiteto lošiama Suvenyčiuose Valstijose.

Laikraščiai praneša, kad Suvenyčių Valstijų valdžia rengiasi tyrinėti pačio Dieso komiteto veiklą.

Kas liečia komunistų veiklą, tai valstybinė policija ji tyrinėja jau kelinti metai ir ji gerai žino. Kita, komunistinis veikimas dabar viešas, todel jis ne paslaptis. Tiems ponams veikiausia norisi "surasti" ar nėra "komunistų" Toronto Daily Star redaktorių tarpe. Juk kaip torontieškis Star, taip ir kiti pažangūs laikraščiai jau senai Stalino organais apšaukiami.

Reikia pasakyti, jog valstybinės policijos vadovybėje stovi reiktingi žmonės. Nazių judėjime jie nemato nieko blogo. Tai tik priežastis propagandai prieš pažangiuosius.

Nekartą buvo nurodyta jai, kad Arcandas gabenasi Kanadon ginklus. Buvo nurodyta net laikas ir automobilio numeris, bet niekas nieko negirdėjo, kad būtų buvę kas daroma.

Kaip atrodo, tai ir popiežius nusigrįžta nuo Franko.

Jo auka (\$5,000) šelpimui lojalistų pusėj esančių baskų pa-bėgėlių rodo, jog jis Franko priešis ne tik nesmerkia, o dar remia juos.

Baskijos gyventojai daugumoj buvo katalikai, bet jie prieš Franko gaujas griežtai kovojo.

Kiek matyti iš vajuos eigos, tai šiemet pirmoj vietoj bus antras rajonas.

Winnipegiečius šiemet sulaukė jų salė. Jie negalėjo dviejų kampanijų vienu kartu vesti.

Bet pirmas rajonas tai, turbūt, apsisakė. Jam, veikiausiai, nei į galvą neatėjo, kad antras rajonas galės taip gerai pasirodyti.

Žinoma, dar gali visai būti. Šis palyginimas daromas remiantis jau gautais rezultatais.

Liaudies Balse dabar pradėjome talpinti gražų romaną "Kaip užsigrūdė plienas." Tai labai patraukiantis romanas.

Patartina visiem perskaityti. Kas dar neskaito Liaudies Balso, turėtų užsiprenumeruoti.

Atrodo, kad Liaudies Balso korespondentai neranda reikalo pranešinėti apie įvykius lietuvių tarpe. O jų įvyksta daug.

I tuos įvykius reiktų taip žiūrėti, kaip žiūrima į aukotojų aukas. Jeigu yra reikalo atitaisyti klaidą ant vieno cento, tuo labiau reikia pranešti apie mirtis, nelaimingus atsitikimus, ir t.t.

J. Yla

Mokslas, Technika ir Įvairenybės

Karo S. Alabian, Sovietų Sąjungos architektas, kurs atvyko į New Yorką statyti SSRS paviljoną Pasaulinėje Parodoje. Su juo atvyko ir jo žmona, matoma kairėje.

Kada Visuomenė Pamatys Televiziją?

Televizija jau sveikinama kaip nauja bilijonų dolerių industrija. Istorinės knygos atžymės, jog ji oficialiai pradėta laike būsimosios šiais metais Pasaulinės parodos New Yorke.

Ekspimentinių bandymų pasekimų padarinti industrialistai sako, kad jau laikas "televiziją kristalizuoti, kaip industriją." Ko jie dar bijosi, tai ar bus užtikrinta šiam naujam parnavigimui dirva; jie nori pralaužti visus netikrumus ir sužinoti, ar visuomenė nori ir matyti, ne tik girdėti.

Bet visuomenei pirmiausia narisi žinoti, kiek kainuos televizijos kompleksas. Industrialistai atsako, kad apie tai dar per anksti kalbėti, tačiau yra nuomonė, kad televizijos aparatai kainą prasišės nuo pusantro šimto dolerių ir tęsis iki tūkstantio dolerių.

Už mažiausią kainą galima bus galima gauti tokį aparatą, kuris parodys judėjimus, bet nepažaduos garsų. Pusantrą šimto dolerių kainuojantis aparatas perduos ultra-trumpomis bangomis paveikslus ir garsus: tai yra, bus matomas televizuojamas asmuo ir bus girdimas jo balsas, bet paveikslą perduos vienas įtaisymas, o balsą kitas įtaisymas. Trečioji aparatų klasė, kuri galimai kainuos nuo trijų iki penkių šimtų dolerių, bus žymiai moderniškesnė. Šios klasės aparatai savininkas galės matyti kombinuotus televizijos perdavimus ir tiksliai nusistatyti stotis. Manoma, kad tai bus populiariausias instrumentas, nes viešose patalpose bus radio ir televizija.

Televizijos perduodami paveikslai bus veik septynių colių aukščio ir devynių colių pločio. Nėra abejonės, kad kiekvienas stengsis matyti kuo didesnę paveikslą ir su tuo turės vystytis televizijos aparatas. Todėl ateis laikas, kad televizijos aparatai priimtus vaizdus, kaip ir kino aparatai, turės atvaizduoti specialiai padarytą ekraną. Tačiau šitas išvystymas dar toli už 1939 metų plano.

Televizijos gamintojai mano, kad pradėjus visuomenei naudotis televizija praeis dar koki penki metai iki bus galutinai nustatytas tikslus televizijos menas ir pasakta-į reikiama keliai, kaip kad buvo pasukti kiti išradimai, bet pirmiausiai ir svarbiausiai

jiems rūpi, tai ar bus iš televizijos toks biznis, kaip buvo iš radio aparatų ir kitų daiktų.

Dabartinė Metskaitlinė Keturiais Metais Atsilikusi

Franklino instituto astronomas Stokley pasirėmęs bibliinėmis pasakomis teigia, kad pagal bibliją šie metai turėtų būti ne 1939, bet 1943 ar net 1945.

Mat istorikas Josephus rašė, kad karalius Herodas mirė tuojau po mėnulio užtemimo, o Stokley apskaitliavo, kad toks mėnulio užtemimas įvyko kovo 13 dieną, 4 metai pirm dabartinės metskaitlinės. Biblija rodo, kad Kristus gimė prieš Herodo mirtį, o kadangi metai skaitomi nuo jo gimimo, tai krikščioniškas kalendorius yra keturiais metais atsilikęs.

Šie metai Japonijoje yra 2599, o pagal senovišką romėnų kalendorių sausio 14 dieną turi prasidėti 2692. Mahometų nauji

metai prasidės vasario 20 d. po saulėleidžio ir skaitysis 1358, o žydų nauji metai prasidės rugsėjo 13 d. ir bus 5700.

Johanna Hofmann, nazių šnipė, verkia išgirdus, kad teismas ją randa kalta. Ji gavo 4 metus kalėjimo. Prieš suėmimą ji dirbo nazių laive Europa kaip plaukų dabintoja ir sykiu kaip žinių perdavėja.

Vėžys -- Baisus Žmonijos Priešas

Džiova yra nuožmus žmonijos priešas, bet vėžio liga bus dar nuožmesnis.

Lietuvoje vėžio liga labai daug žmonių į kapus nuvaro. Prof. Mažylis aiškina:

Pagal oficialinę statistiką Lietuvoje nuo vėžio miršta 1,190 žmonių, tačiau tai netiesia, nes pas mus mirimų registracija yra labai netiksliai. Jeigu tiek temirčių, Lietuvoje nuo vėžio mirimų skaičius būtų mažiausias Europoje. Pagal Vokietijos ir kitų kraštų statistiką skaičiuojant, Lietuvoje nuo vėžio miršta apie 3,500 žmonių, nes oficialine statistika tikėti sunku, kad vieną pusę Nemuno nuo vėžio mirčių 140 iš 10,000 gyventojų, o kitoj tik 48 iš to paties skaičiaus.

Dabar paplitusi nuomonė, kad vėžiu žmonės dažniau serga, atsirado dėl to, kad patobulėjo diagnostika ir žmonės pradėjo

anksčiau į gydytojus kreiptis. Ištikrųjų dažniau žmonės vėžiu neserga. Labiausiai paplitęs yra virškinamųjų tankų vėžys (pusė visų susirgimų), paskui moterų lytinių organų vėžys ir kt.

Vėžys pačioj pradžioj pagydomas, sako Dr. Mažylis, tik bėda, kad 70% žmonių kreipiasi pas gydytojus tuomet, kai vėžys labai išbuvojęs ir jo nebegalima pagydyti, tokie žmonės paskui kituose skleidžia paniką, kad vėžys nepagydomas.

Vėžio gydymo įstaigos turi būti centralizuojamos, kaip yra užsieniuose. Tokis vėžio gydymo centras turėtų būti vienas Kaune (būsimose universiteto klinikoje), o kitas Klaipėdoj. Centre turi būti geri chirurgai, rentgenologai ir kiti. Vėžys skaitomas nugalėtas, jeigu po 5 metų nuo gydymo nebeprisikartoja.

Prof. Vinteleris aiškino apie

vėžio ligos atsiradimą ir didėjimą. Vėžio ligos įvairios formos yra gerai iširtos ir žinomos, bet priežastys, kurios tą ligą sukelia, dar tebėra nežinomos, nors jos atsiradimą aiškinančių teorijų yra kelios. Taip pat nepavyko nustatyti vėžio atsiradimo priežasties ir darant bandymus su gyvuliais. Yra daug suregistruota priežasčių, kurios sukliandios vėžio ligą. Vėžys atsiranda del įvairių nuolatinių jaudinimų, erzinių: pypkoriais lūpų vėžys del pykės į lūpą trynimosi, skrandžio vėžys del aštrių valgių, nuolatinio alkoholio gėrimo ir tt. Esas ir paveldimas palinkimas sirgti vėžiu, pav., esą šaimų, kur moterims vis persiduodas palinkimas sirgti krūtų vėžiu. Norint vėžio išvengti, reikia normaliai gyventi, nesitukoti su žmonoms, kilusiais iš šeimos, kurių sergama vėžiu. Susirgus vėžiu, tuoj kreiptis pas gydytojus, vėžys pagydomas tik pačioj ligos pradžioj, kol jis tebėra viename organe, kol nepateko į kitus.

Su vėžio liga sunkiau esą kovoti, kaip su džiova, nes ji mažai iširta, nežinoma apsaugojimo priemonių. Kol kas jau pasireiškusi liga gydoma radiumu, rentgenų ir chirurginėmis operacijomis.

Apsivedė Prieš Pat Mirtį

TORONTO, Ont. — John Forbes, 60 metų amžiaus, C.P.R. geležinkelų kompanijos transportacinio departamento vyriausiasis raštininkas, aną dieną apsigėdė Western ligoninėje su tūla senmerge, kuri per 20 metų dirbo netoli jo, ir už aštuonių valandų mirė.

Jaunavedė sako, kad liginis kada ji sutiko tekėti už jo buvęs labai patenkintas, bet vėliau daugiau nusiminė ir mirė. Ji taip gi esanti patenkinta vedybomis, nes "jaunikis" nors ir gulėjo mirtiniam patale, bet su vedybomis paliko jai savo turtą.

Los Angeles publikai nereikėjo mokėti nei cento, kad pamatytų pagarsėjusių Earl Carroll Showgirls kojas. Kadangi Muzikantų Unija atsisakė leisti prie vietinio skryiaus nepriklausančiam orkestrui griežti Carroll's kabareto Hollywoode atidaryme, pikieta-vo muzikantų halę, kas davė progą jas matyti be įžangos.

Individualė Higiena

Individualė higiena yra labai sveikatai. Svarbi laisva — nepriklausoma individualų gyvenime ir jei jame nepasitaikytų higienos dėsnių, kurie individui priklauso, gali pats nukentėti nuo užkrečiamųjų ligų ir gali atsiliepti į jo artimuosius.

Pavyzdžiui, Danijoje, Olandijoje, ir kitose valstybėse, viešosios higienos departamentai prižiūri net individualę higieną, kaip butų, lovų švarą ir t.t. Čia išrodo per daug kišimasis į privatų gyvenimą, bet kartu ir naudingas sveikatos dėlei.

Pirmieji individualės higienos privalumai: Kūno higiena, maisto butų, bendra šeimos higiena, o ypatingai vaikų prisilankymas higienos dėsnių viešajam ir socialiam gyvenime.

Žmogaus kūno paviršius t. y. oda, švarumas, daug atsiliepia į sveikatą. Vaikų sveikata, jų augimas, daug priklauso nuo švaraus užlaikymo. Maisto ir butų higiena reikalinga visos šeimos

žmogaus moralė ir etika reikalauja prisilaikyti higienos privalumų visose viešose vietose: gatvėje, gatvėkariuobėse, teatruose, salionuose ir t.t.

Bet yra keista, kad didelė dauguma žmonių prisilaiko tik tada, kada apie jį supanti visuomenė jį mato, o jei ne, tai jau jokia higiena nėra privaloma. Kaip kitose gyvenimo srityse, taip ir higienoje dirbtinumu norime save pataisyti, bet išėina priešingai, nes dirbtinumas tuoj yra pastebimas.

Niekuomet negalime kaltinti tų, kurie suserga užkrečiama liga, socialė ir individualė prievola yra pasidėti sergantiems, bet sergantieji padaro didelius net kriminališkus prasižengimus, kada liginiai gyvena laisvi, nepatalpinti į lignonbučius ir nesaugoja nuo užkrečimo savo aplinkumos. Šis individualės higienos privalumas yra labai svarbus, kuris daugumoje remiasi tik ant asmenų sąžinės.

NIKOLAI OSTROVSKY

Iš Rusų Kalbos Vertė PETRAS

KAIP UŽSIGRUDĖ PLIENAS

ROMANAS

(Tąsa)

— Ko čia krykštaujate? Ir ką čionais tas vaikas pasakė tokio? Štai imk gi, — padavė Pavkai rankšluostį, — imk vieną galą į dantis, o kitą po pažascia. Štai šakutės ir valyk tai šen tai ten, tiktai taip, kad jokios dėmelės neliktų. Pas mus čionais tas yra būtinas dalykas. Šeimininkė visas šakutes pertikrina ir jeigu pastebės bent vieną nešvarią — bėda, ji tuojaus išgins iš darbo.

— Kaip tai, šeimininkė? — Pavka nesu-prato. — Juk pas mus tas šeimininkas, kuris mane priėmė į darbą.

Indų plovėja nusijuokė. — Pas mus šeimininkas, sūneli, mažos reikšmės žmogus. Čionais visa galva yra šeimininkė. Jos šiandien nėra. Padirbsi, — pamatysi.

Durys į indų plovyklą plačiai atsidarė ir į ją lėjo trys oficiantai, nešdami daugybę nešvarių indų.

Vienas iš jų, plačiapietis, žvairomis akimis, plataus keturkampio veido, šuktelėjo:

— Paskubėkit greičiau. Tuojaus bus dylykta valanda, o jūs čionai dar vis tebesikrapštot vietoje.

Žiūrėdamas į Pavką jis paklausė:

— O kas tas?

— Jį ką tik šiandieną priėmė į darbą, — atsakė Frosė.

— A-a, naujokas, — prakalbėjo jis. — Na tad štai kaip, — sunki jo ranka nusileido ant Pavkos pečių, o su kita stuktėlėjo į virtuvą, — pas tave jie visuomet turi būti gatyvi, — o jie matai, — vienas užgeso, o kitas vargiai ką besmilksta. Šiandieną tas tau taip praeis, jeigu tas pasikartos rytoj, tai gausi per snukį. Supratai?

Pavka į tai neatsakęs nei žodžio skubotai ėmėsi už virtuvų.

Taip tai prasidėjo jo darbo gyvenimas. Niekuomet Pavka taip nesistengė, kaip pirmoj dienoj. Suprato jis, čionais — ne namai, kur galima motinos nepaklausti. Tąs žvairis aiškiai pasakė, kad jeigu nepaklausysi — per snukį.

Pasipylė kibirkštys iš storapilvių virtuvų, kada Pavka nusimovęs nuo kojos batą pūtė užmovęs aulą ant virtuvos kaminiolio. Pagriebęs kibirą su pamazgomis, bėgo prie išmatų duobės, kišo malkas po vandens katilų, džiovino ant verdančių virtuvų šlapius rankšluosčius, darė viską, ką jam tik liepė. Vėlai vakare nuvargęs Pavka lėjo į virtuvę. Senyva indų plovėja Anesija, pažūrėjus į duris, už kurių buvo užsislėpęs Pavka, pasakė:

— Tas vaikas nenormalus: puldinėja kaip pakvaišęs. Ne iš gerumo matytis jį motina pasiuntė į darbą.

— Taip, jis yra labai mitrus vaikinėlis, — atsakė Frosė, — tokio raginti nereikalinga.

— Greitai nusilakstys, — įsimašė Luša, — visi jie iš sykio stengiasi...

Septyniose valandose ryte, nuvargintas bemiegės nakties ir begalinio lakstymo, Pavka perdavė verdančius virtuvus savo pamainai — riebaus veido, nachališkų akių vaikui.

Persitikrinęs, kad viskas tvarkoj ir virtuvai verda, vaikas susikišo rankas į kišėnes, spiovė per sukastus dantis ir su mina neva kokio viršininko pažūrėjo į Pavką su baltomis akimis, prakalbėdamas tokiu tonu, prieš kurį nebūtų galima pasipriešinti:

— Ei, tu, škarmaliau! Rytoj turi ateiti šešiose valandose manęs pamainyti.

— Kodėl šešiose? — paklausė Pavka. Juk pamaina septyniose.

— Kas pasimaino septyniose, tegu sau mainosi, o tu turi būti šešiose. O jeigu tu per daug marmėsi, tai aš tau iš sykio uždėsiu blombą ant tavo fotografijos. Ir tik pamanyk, snarglius, tik ką pradėjo dirbti, o jau forsa stato.

Indų plovėjas, perdavė savo darbą naujai atėjusiai pamainai, su žingeidumu klausė ir tėmyjo vaikų pasikalbėjimą. Nachališkas tonas ir užgaunanti žodžiai Pavką įpykino. Jis žengė žingsni arčiau šio mažo nachalo ir jau buvo prisirengęs duoti jam pamokinantį smūgį, bet baimė, kad neįvytų iš darbo pirmoje dienoje, priverė jį nuo savo užsimojimo atsisakyti. Jis visas pajaudęs nuo pikto persergėjančiai pasakė.

— Tu biskutį tyliau, neužsipulk, kad paskiaur nereiktų gailėtis. Rytoj aš ateisiu septyniose, o muštis aš moku neblogiau už tave: bile kada sumanysi pabandyti — prašau.

Priešininkas atsitraukė žingsni atgal prie katilo ir su nuostaba žiūrėjo į pasišaušusį Pavką. Tokios kategoriškos atsparos jis niekuomet nuo jo nesitikėjo ir del to biskutį susimaišė.

— Na, gerai, gerai, pažūrėsim, — sumurmėjo jis.

Pavka išėjo iš stoties drauge su indų plovėjomis ir kitais darbininkais ir nusikubino namų linkui.

Pirma diena praėjo, labai gerai ir Pavka žingsniavo į namus su žmonišku jausmu, teisingai užsitarnavusiu atsilio. Dabar jis jau dirba ir niekas nuo šios dienos negalės jam prikišti, kad jis dykaduonis.

Rytinė saulė tingiai kilo iš už lentių pastatų. Greitai ir Pavkos namai pasirodys. Sta čionais, tuojaus už Leščinsko namų.

— Motina, tikriausiai, nemiega, o aš iš

darbo jau grįžtu," galvodamas Pavka pradėjo smarkiau eiti, švilpaudamas. "Tas įvykis, kad mane iš mokyklos išginė, jau ne taip blogas. Vistiek tas prakeiktas popas man pragyvenimo nebūtų davęs, o dabar aš ant jo galiu spiauti," sprendė Pavka besierindamas prie namų, o atidarydamas kiemo vartelius prisiminė: "O tam, baltakiui, būtinai išpilsiu snukį, būtinai."

Tuo laiku motina išnešė į lauką virtuvą ir pamačiusi Pavką susirūpinusiai paklausė: — Na, kaip?

— Labai gerai, — atsakė Pavka.

Motina norėjo apie ką tai jį perspėti, bet jis ir be to tuojaus suprato, — atdarom lange matėsi plati brolio Artiomo nugara.

— Ką, Artiomas atvažiuo? — paklausė jis susimaišęs.

— Vakare vakare atvažiuo ir čionais pasiliks. Jis dirbs vietiniam depe.

Pavka bailiai atidarė duris į kambarį. Didelė figūra, sėdėjusi už stalo, atsisuko ir į Pavką iš po tankių juodų antakių žiūrėjo žiaurus brolio akys.

— A-a, atėjai, tabokiau? Na, na, sveikas!

Nelėmė nieko gero Pavkai pasikalbėjimas su ką tik atvykusiu broliu.

"Artiomas jau viską žino," pamanė Pavka. "Jis gali apibarti ir apmušti."

Bijojo Pavka Artiomo.

Bet Artiomas, matomai, prie mušimosi nesirengė; jis sėdėjo ant suoliuko, alkūnėmis atsirėmęs į stalą, ir žiūrėjo į Pavką neatitraukdamas nuo jo akių — nei tai pajuokiančiai, nei tai niekinančiai.

— Taip, tu sakai universitetą užbaigėi, visus mokslus perėjai, o dabar jau už pamazgų ėmeisi, — prakalbėjo Artiomas.

Pavka įbedė akis į suskilusią grindų lentą ir atydziai tėmyjo išsikūsią vynes galvutę. Tuo laiku Artiomas atsistojo ir nuėjo į virtuvę.

"Matytis taip išėis, kad aš į kailį negausiu," ramiau atsiduso Pavka.

Valgant pusryčius Artiomas ramiai klausinėjo Pavką apie įvykius mokykloj.

Pavka jam išpasakojo viską, nuo pačios pradžios iki galo.

— Ir kas iš tavęs bus toliau, kad tu tokiu chuliganu pasidarei? — su širdgela prakalbėjo motina. — Na ir ką mums su juo reikės daryti? Ir kodėl jis toks apsigimė? Viešpatė mano, kiek aš vargo su tuo vaiku perkentėjau, — skundėsi ji.

Artiomas atstūmė nuo savęs tuščią arbatos stiklinę ir atsikusęs į broį prakalbėjo: — Na, štai taip, broliuk. Jeigu syki taip įvyko, laikykis dabar atsargiai, darbe juokų nekrekš ir atlik viską, kas reikalinga; jeigu ir iš tenais tave išvargs, tai aš tau išpilsiu kailį, kad tu tą atminsi ant visados. To tu neužmiršk. Užtenka jau benervuoti motiną.

Kur, velnias, nepasisuks, visur neusiprati-mas, visur ką nors tokio padaro. Bet nuo šio laiko tam viskam šabaš. Atidirbsi metus — prašysiu už mokinį į depo, del to, kad tose pamazgose mirkdamas tu nebūsi žmogum. Reikalinga būtinai mokintis amato. Dabar dar tu esi per mažas, bet už kokių metų prašysiu — gal priims. Aš čionais persikel-siu ir čionais nuo dabar dirbsiu. Motina daugiau nebetarnaus. Užtenka jai kuprą lankstyti prieš visokius nenaudėlius, šunis, bet tu žiūrėk, Pavka, nuo šio laiko būk žmogum.

Jis pakilo visu savo dideliu ūgiu, apsilviko ant sienos kabojusiu švarku ir šuktelėjo į motiną:

— Aš išėinu valandėlei savais reikalais. — Ir pasilenkęs prie viršdurio išėjo. Jau lauke, eidamas pro palangę, pasakė:

— Ten aš tau atvežiau batus ir peili, motina paduos.

Stoties bufetas be paliovos buvo atdaras kaip diena, taip ir naktį.

Ši stotis buvo gelžkelių mazgas, kuris jungė šešias linijas. Stotis visuomet kimči-

Lietuvoje

NORĖJO ATKERSYTI SAVO VYRO PAVILIOTOJAI—PATAIKE KITAI

Kaunas. — Gruodžio 15 d. Kauno apygardos teismas sprendė keletą baudžiamųjų bylų. Pirmiausia buvo sprendžiama keista Viljampolės gyventojos Marės Jankevičienės byla.

Sios bylų turinys toks: kaltinamoji nesugyveno su vyru, o vėliau ir visai su juo išsiskyrė. Vyras pradėjo flirtuoti su Veronika Bendzevičiūte. Jankevičienė buvo vyro pamesta su mažu vaiku ir skurdo. Ir vis dėlto ji ne tiek pyko ant savo vyro, kiek ant vyro paviliojtos Bendzevičiūtės. Ji nutarė Bendzevičiūtei atkerstyti. Pasirinko sios rūgštį.

Jankevičienė sužinojusi, kad vieną vakarą Bendzevičiūtė turi ateiti pas siuvėją Skirsnemunę gatvėje, nuėjo prie tų namų, kuriuose siuvėja gyveno ir, atsistojusi, laukė kol konkurentė ateis.

Ilgai laukti nereikėjo: viena moteris skubėjo pas siuvėją, kurią Jankevičienė palaikė Bendzevičiūte ir pribėgus artyn, ūmai pylė rūgštimi į veidą.

Norėjo pataikyti į akis ir padaryti ją amžinai akla, bet nepataikė, o nuplikino tik veidą ir kaklą. Bet kur kliuvo, tai rūgštis ėjo ligi kaulo.

Sužeistoji labai išsigando, pradėjo šaukti pagalbos, ir jos riksmą subėgo daug žmonių ir "atentatininkė" buvo suimta.

Tuoju pat paaiškėjo, kad nukentėjusi yra visai ne Bendzevičiūtė, su Jankevičiene visai nepažįstama — Ona Gelbuogienė.

Kadangi medicinos gydytojas konstatavo, kad Gelbuogienė padarytas sunkus kūno sužalojimas, tai Jankevičienė atiduota teisti apygardos teismui.

Teismo posėdyje pirminkininkas kaltinamąją klausia, kodėl ji pasirinkusi tokia žiauria keršto priemonę

— Iš didelio širdies skausmo! — sako kaltinamoji. — Kiti dėl meilės iš proto išėmė, o aš tik sios rūgštį pasirinkau.

Nukentėjusi sako, kad ji esanti su savo vyru išsiskyrusi, teisybė, bet ji nuo kaltinamosios

vyro neatėmus... Kaltinamoji, ašarodama, prašo teismą jos pasigallėti, turinti 12 metų vaiką, kuris paliksis be globos ir neturėsias ko valgyti.

Apygardos teismas Jankevičienę pripažino kalta ir nubaudė pusantros metų kalėjimo. Teismo salėje ji buvo suimta ir nugabenta į kalėjimą.

NAUJI FABRIKAI

Kaunas. — Nekuri spauda rašo, kad amerikiečių grupė nori Lietuvoje steigti automobilių fabriką, olandų pramonininkai norį steigti elektros lemputių fabriką, lietuvių grupė norinti ateinančiais metais įruošti dviračių fabriką.

TEISE VAGI

Tauragė. — Gruodžio 11 d. įvyko jaunaliuvių Tauragės rajono vadovybės surengtas vadovų teismas. Teismo sąstatą sudarė vietos ir apylinkės teisėjai, apskrities viršininkas ir kiti.

Teisme buvo nustatyta, kad vagystė yra didžiausia visuomenės yda, žeminanti lietuvių kultūringo pasaulio akys. Tačiau vagystės nemažėja, bet vis didėja. Vien Tauragės apskrityje per vieną mėnesį padaryta 1,188 įvairios vagystės. Psichologiškai išnagrinėti prasikaltimo motyvai. Iškeltas reikalas kalėjimų reformos ir patronatų steigimo, išėjusiems iš kalėjimo globoti.

Teismo pasiklausyti prisirinko apie 600 žmonių.

NEMUNO SĖKLUMŲ ĮSALO DU BAIĐOKAI

Kaunas. — Vidukelyje tarp Klaipėdos ir Kauno įsalo du baidokai, kurie gabenoti į Kauną 200,000 litų vertės prekių. Vilkinas su dviem baidokais užėjo ant sėklumos, iš Kauno buvo atsiskubėję penki garlaiviai į pagalbą ir vargais negalais vilkiną nuvilko nuo sėklumos, o sunkiai prikrauti baidokai pasiliko žiemavoti. Tais baidokais gabenama 150 tonų cemento ir kita.

Lietuvos užsienio reikalų ministras Juozas Urbšys.

KĖDAINIŲ APSKRITIES DVARININKAS DALYVAVO ARKLIAVAGŲ GOUJŲ

Kėdainiai. — Kriminalinė policija šiomis dienomis likvidavo arkliavagų gaują Kėdainių apskrityje.

Gaujos dalyviai arklus vogdavo plačioj apylinkėj ir vienoj vietoj pavogė gabendavo juos kur nors toliau nuo tos vietos ir ten pardudavo. Dalį pavogtų arklų slėpdavęs Krakių valsčiaus, Kimų dvaro savininkas Abraomas Salanskis. Salanskis vogtą arklį slėpęs karvių tvarte. Arestuoti Abraomas Salanskis, Icikas Gražutis (senas arkliavagys) Binas Kabelskis, Epefanas Kalinovas, Adomas Petkevičius ir jau kitą bylą kaltinamas ir laikomas kalėjime, bet traukiamas ir į šią bylą Minelga.

Dvarininkas Salanskis turtingas žmogus, turįs 90 ha žemės. Jų byla perduota apygardos tardytojui.

ISKELIA IS KAUNO SVETIMŠALIUS

Kaunas. — Spaudoje pasirodė žinių, kad daugelis Kaune gyvenančių svetimšalių gavo įsakymą išsikelti iš Kauno. Pasiteiravus kompetentingose įstaigose paaiškėjo, kad tikrai toks vyktinai pertvarkymas yra vedomas. Kaune yra tam tikras skaičius svetimšalių, kurie čia neturi nei giminių, nei kokio užsiėmimo, bet sakosi gyveną iš kapitalo, ar iš giminių siunčiamų pinigų. Tie svetimšaliai dievos tvarkos čia nepageidauja.

mi ir todėl jiems pasiūlyta išsikelti iš Kauno ir, iš viso, rūpintis apeisti Lietuvą. Tokių Kaune priskaitome apie 100 žmonių. Daugumas jų Kauną jau apėjo, o šiomis dienomis ir likusieji turės išvykti. Be to, pastebėta svetimšalių tendencija keltis iš provincijos į Kauną. Kompetentingos įstaigos tokiems svetimšaliams į Kauną keltis neleidžia, o jau atvykusius iš Kauno krausto.

Taip pat baigia iš Lietuvos išvykti tie svetimšaliai, kurie į Lietuvą atvyko su kurortinėmis vizitomis ir čia dėl įvairių priežasčių užsiliko. Reikia pažymėti, kad Lietuvoje emigrantų iš kitų valstybių beveik nėra.

ATKAKLI SAVIZUDE

Kaunas. — Gruodžio 19 d. naktį persišovė ir be sąmonės nugabenta ligoninė Elena Baltrušaitytė, siuvėja.

Ji jau kelintą sykį žudosi: pirmusyk išgėrė acto, bet išgijo, antrusyk šovės — išgijo, trečiąsyk skandinos, bet ir trečiąsyk išgelbėta, tai dabar vėl šovės. Dabar jau gal ir neišgyšianti, nes susižeidus kone mirtinai.

ISKIRKĖ LAISVAMANIŲ SKYRIUS

Kazlų-Rūda. — Gruodžio 4 d. Kazlų-Rūdoje Lenkaičio bute įvyko Laisvamanių etinės kultūros draugijos Kazlų-Rūdos skyriaus susirinkimas, kurį atidarė Pranka ir paaiškino susirinkimo tikslą. Suregistruoti norį įsirašyti ir išrinkta skyriaus valdyba.

AUKŠTAS GYVENIMO REKORDISTAS

Kaunas. — Širvintų g. 79 nr. mažuose kambariuose gyvena ištisos šeimos, kurių skaičius siekia net iki 12 žmonių. Lovų, kiek reikalinga sugulti šeimos nariams, jie neturi, dėl mažo grindų ploto nėra vietos joms pastatyti. Net maži vaikai suguldomi ant grindų, kur jiems gulėti šalta ir kieta. Kai visi šeimos nariai susirenka į kambarį, neturi jie kur ir atsistoti, nes ir stovintiems ankšta. Tokias šeimas maitina mažais uždarbiais du—trys nariai, nedideliamis gauna iš savivaldybės pašalpa.

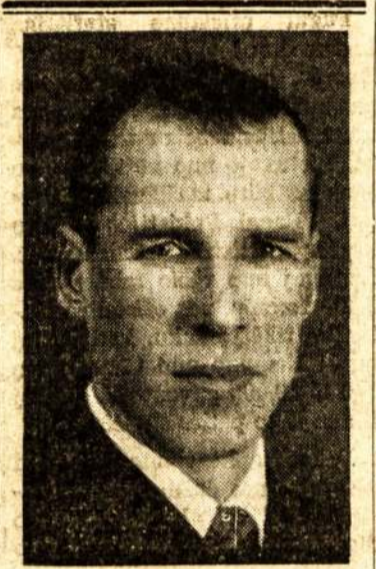
VISOSE APSKRITYSE NUMATO ĮSTEIGTI AZILIUS

Kaunas. — Kadangi nuo sergančių džiova užsikrečia nemaža ir sveikų žmonių, ypač ligonių šeimos narių, tai Sveikatos departamentas ateinančiais metais numato kiekvienoje apskrityje įsteigti tam tikras džiovinių sanatorijas, aziliais (priešglaudom) vadinamus, kur būtų gydomi sunkiai sergą džiova ligoniai.

Dabar yra tam tikra kategorija apkrečiančiųjų ligų, kurias gydo nemokamai valstybė. Galimas daktas, kad remiantis kovoti su apkrečiančiomis ligomis įstatymu, Vidaus reikalų ministeris savo įsakymu ir džiovininkus, laikomus aziliuose, įtrauks į kategoriją ligonių, gydymų valstybės lėšomis.

VEIKIA IR TOKS KLIUBAS

Kaunas. — Vienam kieme, mažam kambarėlyje, tikriaus sandėliuke, gyvena tūlas 31 metų vyriškis. Nieko jis neveikia, kartais litą kitą susigraibo prie smulkių darbų ir taip skursta. Pas jį dažną vakarą atsilanko nemažas bendralikimū skaičius. Vyrai pasiženkuojuja, nuorūkos mis pasidalina, sumeta turimus grašius ir perkasi denaturato. Kai šio biaueraus gėrimo prisigeria ir nebepajėgia pasiekti savo lindynės, sulenda minėtam sandėliuke "buterbrodu", —laisvai jie tame "kliube" sutilpti negali, nes labai mažs grindų plotas. Dalis šių vyriškių vasaros metu gyvena Nemunė ir Neris sahtakos medyne. Vienur ir kitur prie išgėrimų su vyrais bendrauja.

Lietuvos susisiekimo ministeris inž. K. Germanas.

drauja ir moterys. Tarp savęs jie gražiai sugyvena, turi net atskirus slaptus vardus. Pašalpa iš niekur jie neprašo, nes tai daryti neleidžianti "kliubo garbė."

LITERATŪROS VAKARAS

Ukmergė. — Ukmergės literatūros mylėtojų būrelis, stengdamasis surasti lėšų premijai už geriausią 1938 m. parašytą literatūros veikalą, suruošė literatūros vakarą. Susidomėjimas buvo tikrai didelis, nes didoka salė buvo perpildyta.

Vakaro programoje buvo rašytojo L. Girus paskaita ir rašytojų: P. Cvirkos, Girus, Graičiūno, Marcinkevičiaus ir Tilvyčio kūrynių skaitymas.

Rašytojas L. Gira savo žodyje pasidžiaugė, kad ukmergėčiai myli literatūrą ir savo, nors ir mažą, premija yra didelė moralinė pasipirtimi rašytojams, nes jie žino, kad toji premija yra kilusi iš pačios višnuomenės.

BYLINEJASI SU ESTAIS DEL PANEVEŽIO-SALDUTISKIO GELEZINKELIO

Kaunas. — Gruodžio 15 dieną Lietuva turėjo atsakyti Hagos Tribunolui į estų raštiškas replikas ginčė del Panevežio-Saldutiskio geležinkelio, už kurį kažkoki estų akcionieriai su tūlu Uritamu priešakyje reikalauja 14 milijonų litų. Savo laiku V. Taryba su Silingu priešakyje buvo nutarusi, kad Lietuva geležinkelikū perėmusi jau nusavintą Sovietų vyriausybės ir kad bet koki jo prieškariniai savininkai neturį teisės reikalauti už jį atlyginimo.

Pagal nustatytus terminus žodiniai debatai toje byloje Hagos Tribunole turės prasidėti apie vasario 1 d. Lietuvos teisėju paskirtas prof. Remeris, o Lietuvos advokatu Mandelštamas. Yra žinių, kad estų pretendentai privačiai pasisakę, jog iš savo pretenzijų du trečdalius nuleidžia.

MERGAICIŲ NAMŲ RUOSOS MOKYKLA

Rietavas. — Jau keliolika metų Rietave veikia mergaičių žemės ūkio mokykla. Pirmaisiais metais mokykla turėdavo labai mažą skaičių mokinių ir net buvo manoma, kad būsianti uždaryta. Dabar jau treči metai mokinių yra daug. Daug mergaičių yra iš gretimų valsčių.

Ketvirto Rajono Kuopoms Ir Draugams

EDMONTON, Alta. — Liaudies Balso udarninkai, vajuos vedimo komitetai, aukų rinkėjai ir visi ketvirto rajono darbuotojai atmintime, kad vajuos eina prie užbaigos. Laikas peržvelgti ką nuveikėme vajuos laiku ir kuo prisidėjome prie vieningo Kanados lietuvių laikraščio budavojimo. Ar tinkamai patarnavome mūsų organizatoriui, stovinciam už darbo žmonių reikalus, demokratiją ir lygias teises visiems žmonėms, neatsižvelgiant jų įsitikinimų ir tautybės? Juk pareiga jam padėti, jį platinti tarp lietuvių ir suteikti iš mūsų gyvenimo naudingas ir teisingas žinias.

Ketvirto rajono komitetas kreipiasi į visus rajono draugus, ragindamas peržiūrėti ar jau viskas atlika. Ar jau aplankėme kiekvieną lietuvių ir pakalbinojme juos tapti Liaudies Balso skaitytojais? O kaip su rinkimo blankomis. Ar netuščios? Jeigu būtų tuščios, užimeime pas kiekvieną lietuvių ir pakalbinkime, kad prisidėtų prie mūsų laikraščio budavojimo.

Siame vajuje pavyzdinai darbuojasi kolmaniečiai. Jie pirmutiniai išsukė edmontoniečius į draugiskas lenktynes. Edmontoniečiai išsukimą priėmė ir darbuojasi ne juokais. Šiuos žodžius rašant teko grįdėti, kad edmontoniečiai kvotą sukėlė 150 nuosimčių. Lethbridge draugai irgi darbuojasi ne juokais. Draugas Gavėnas praneša, jog nežūrint visų sunkumų kvota bus išpildyta su kaupu ir dar ragina edmontoniečius sukursti, kad nereiktų rausti vajuį pasibaigus. Draugai vankuveriečiai ir hilkrestiečiai, nors ir sunkiose sąlygose, bet dirba sulig išgalės. Bet ką veikia Calgary, Cadomin, Spirit River, Fisher Home ir Evansburg draugai. Netikime, kad jie pasilikty neprisidėję prie šio vajuos.

Draugai, jeigu visi kiek nors prisidėsimė prie darbo, tai ketvirto rajonui skirta kvota bus sukelta ir galėsimė būt ramūs, kad savo darbą atlikome. Ketvirto rajono komitetas tikime, kad draugai dar pasidars turės ir vajuį pravesimė 150 nuosimčių.

Ketvirto Rajono Komitetas

nai buvo prikimšta žmonių ir tikrai apie dvi tris valandas naktį šiek tiek apimdavo. Čionais į stotį ateidavo ir išeidavo į įvairias puses šimtai šalonų. Į frontą ir iš fronto. Iš tenais su sužeistais, su sukoneveiktais žmonėmis, o į tenais su sveikais jaunais vyrais vienodose pilkose uniformose.

Du metu Pavka dirbo vieną ir tą patį darbą. Virtuvė ir indų plovyklą — tai viskas, ką jis matė per tuos du metu. Didelį požeminį virtuvė — skubus darbas. Tenais dirbo virš dvidešimties darbininkų. Dešimtis oficiantų zujo iš bufeto į virtuvę.

Pavka jau gavo ne aštuonis, bet dešimtį rublių į mėnesį. Per tuos dvejus metus jis gerokai išaugo, sutvirtėjo, o taipgi per tą laiką gerokai praktikos įsigijo. Pusmetį jis rūkėsi virtuvė, kaipjo virėjo pagalbininkas, o paskiau iškėlė vėl į indų plovyklą — išvyko jį visagalintis virėjas, nes jeigu jam nepatinka nesukalbamas vaikas, tai to ir lauk, gausi peilio kotu per mūrę. Senai jį būtu už tai išvykę iš darbo, bet jį išgelbėjo neišsėmiamas darbingumas. Pavka dirbti galėjo daugiau už visus ir nenulisdavo.

Kuomet bufete užeidavo karštos valandos, jis lakstė su padėklais (tacomis) kaip žaibas, šokdamas per keturis-penis laiptus žemyn į virtuvę ir atgal.

Naktimis, kada aptildavo abejose bufeto salėse klegėsis, požemy, virtuvės sandėliuose susirinkdavo oficiantai — stalų patarnautojai. Prasidėdavo rizikingas lošimas "dvidešimt vienos." Pavka matė ne sykį ant stalo gulinčias dideles pinigų sumas. Tuo Pavka visai nesistebėjo, kadangi jis gerai žinojo, kad kiekvienas iš jų laike vienos paros dežuravimo gaudavo arbatpinigių apie trydėšimt-keturiasdešimt rublių. Po pusrublių, po rublių, taip ir susirinkdavo. O paskiau pasigerdavo ir lošdavo kortomis. Sirdo ant jų Pavka.

"Prakeikti niekšai!" galvojo jis. "Stai Artiomus, šaltkalvis pirmos rūšies, o tegau-

na tikėtai keturiasdešimt rublių, o aš — dešimtį; jie gi žeriasi į vieną dieną tokias sumas pinigų — ir už ką? Pakelia — išneša. Prageria ir pralošia."

Juos Pavka skaitė kaip ir šeiminkus, svetimais, priešiška. "Jie biauurybės čionais dirba kaippo stalų patarnautojai, o žmonos ir jų sūneliai mieste gyvena, kaip turtuoliai."

Atsivedavo jie savo sūnelius gimnazistų uniformose, atsivedavo ir viskuom patenkintas savo žmonas. "Pinigų pas juos randasi daugiau, kaip pas patį šeiminką, kuriam jie tarnauja," galvojo Pavka. Nesistebėjo jis ir tuom, kas dėdavosi naktintis virtuvės ir bufeto sandėliuose; Pavka gerai žinojo, kad kiekvienu indų plovėją arba bufeto pardavėją neilgai dirbs virtuvėj ar bufete, jeigu neparsidavinės už keletą rublių tiems, kurie čionais turi valdžią ir jėgą.

Pavka pažūrėjo į pačią gyvenimo gilumą, į jo dugną, priplėkusį pelėsiais. Puvėsiais prirūgusios balos rūgštis paveikė į jį, godulingai viskam naujam, nežinomam.

Nepasisekė Artiomui įprašyti brolių mokintis depo: jaunesnių kaip 15 metų nepriėmė. Laukė Pavka tos dienos, kada jis iš čionais išeis, trauktė jį traukė prie to didelio surūkuso namo.

Kartais jis nūeidavo pas Artiomą, vaikštinėjo su juo apžiūrinėdami vagonus; jis visuomet stengdavosi kamu nors jam pagelbėti.

Ypatingai jam nejuoku pasidarė, kada Frosė metė darbą.

Nebebuvo jau visuomet šypsiančios linksmos mergaitės ir Pavka pajuto, kaip tvirtai jis su ja buvo susidraugavęs. Atėjęs rytmetyje į indų plovyklą jis visuomet pajusdavo kokią tai tuštumą, vienetę.

Nakties pertraukoj, prikišęs į pečių malų, Pavka atsisėdo trumpam momentui prie

atdary pečiaus durelių; jis tėmyjo liepsnų jėgas malkas — gera buvo nuo jų šilumos. Indų plovyklą buvo tuščia.

Jis net nepatėmyjo, kaip mintis grįžo prie to, kas įvyko keletas dienų tam atgal su Frose ir prieš jo akis pasirodė aiškus vaizdas:

Šeštadienį, naktinėj pertraukoj, Pavka lipė laiptais žemyn į virtuvę. Jis sustojo laiptų užsisukime prie malkų krūvos, kad pažūrėtų į sandėliuką, kur susirinkdavo lošikai.

Tenais lošimas ėjo pilnam įkarštyje. Zalinovas pabašes nuo susijaudinimo laikė sugniaužęs pinigų glėbį.

Ant laiptų pasigirdo žingsniai. Jis atsuko: iš viršaus lipo žemyn Plochoška. Pavka pamatęs jį palindė po laiptais, laukdamas, kuomet tas nūeis į virtuvę. Palaiptų buvo gana tamsu ir Prochoška jo pastebėti negalėjo.

Kuomet jis nulipo žemyn, Pavka gerai matė jo plačią nugarą ir didelę galvą. Iš viršaus ant laiptų pasigirdo dar kieno tai lengvi žingsniai ir po to Pavka išgirdo pažįstamą balsą:

— Prochoška, palauk. Prochoška sustojo ir atsikusęs pažūrėjo į viršų.

— O tu ko nori? — burbtelėjo jis. Zingsniai laiptais nuskambėjo žemyn ir jis pažino Frosę.

Ji nusitvėrė Prochošką už rankos ir trukčiojančiai drebančiu balsu prakalbėjo: — Kur tie pinigai, kuriuos tau karininkas davė?

Prochoška staigiai visamarkum išrovė savo rankas.

— Ką? Pinigai? O ar aš tau nedaviau? — kalbėjo jis aštriu tonu.

— Bet jis juk tau davė tris šimtus rublių. — Frosės balse girdėjos jausmingas, ai-manavimas.

— Tris šimtus rublių sakai? — prakal-

bėjo Prochoška su pasityčiojimu. — Na ir ką, tu nori juos gauti? Ar neskaudžiai perbrangu, poniete, del indų plovėjos? Aš manau, užtenka ir tų 50 rublių, kuriuos aš tau daviau. Pasakyk aciū dar ir už tuos — naktį pergulėti ir 50 rublių sučiupti. Nėra kvailių. Dešimtį, dvidešimtį aš tau dar duosiu ir, žinoma, jeigu nebūsi kvaila. — uždirbsi daugiau, o apart to — aš tau protekiją padarysiu. — Ir drėbęs paskutinius žodžius Prochoška apsisuko ir nuėjo į virtuvę.

— Niekše, nenaudėli, biauurybe! — sušuko ant jo Frosė ir pasirėmus ant malkų krūvos griaudžiai pravirko.

Negalima nei aprašyti, nei apsakyti tų jausmų, kuriuos jautė Pavka, kada jis klausė to pasikalbėjimo ir stovėdamas palaipėje, matė Frosę, kaip ji trypė ir daužė į malkas galvą. Pavka nepasirodė, tylėjo užsislėpęs už laiptų, o per jo galvą perbėgo aiški mintis:

"Ir tą pardavė, prakeiktieji. Ei, Frosė, Frosė!..."

Dar giliau ir tvirtiau užsigrūdė jo neapykanta prieš Prochošką ir visi kiti jau paliko neapkenčiamai. "O, kad turėčiau jėgų, sumuščiau tą nenaudėlį iki mirties. Kodel aš nesu toks didelis ir toks tvirtas, kaip kad Artiomus?"

Ugnelė pečių blykčiojo ir geso, virpėjo jų raudoni liežuviai, susipindami į ilgą melsvą apviją: Pavkai rodėsi, kad kas tai pasityčiojančiai rodo jam savo liežuvį.

Tylu buvo kambarį, tiktai spragėjo pečių malkos ir prie krano girdėjos stuksėjimas vienodai puolančių vandens lašų.

Klimka, pastažęs ant lentynos paskutinį švariai nuvalytą puodą, nušluostė rankas. Virtuvė buvo tuščia. Dežuruojantis virėjas ir virėjos miegojo persirengiamam kambarėje. Apie tris valandas naktį visuomet virtuvė nutildavo ir Klimka tuo laiku visuomet atsilankydavo pas Pavką patikrinti jo darbo. Jie abu buvo geri draugai. Užsilpęs į vir-

šų, Klimka pamatė besėdintį Pavką prieš atdarą pečių. Pavka pastebėjęs ant sienos pažįstamą jam šešėlį, prakalbėjo heatsikusdamas:

— Sėsk, Klimka.

Klimka užsilpo ant malkų krūvos ir ant jų atsigulęs pažūrėjo į tyliai besėdintį Pavką. Sypsodamas prakalbėjo:

— Tai ką būri iš ugnies?

Pavka su dideliu vargu atitraukė savo akis nuo tų ugnies liežuvių. Į Klimką žūrėjo dvi spindinčios akys. Jose Klimka pamatė neapsakomą liūdėsį. Jis pirmą sykį pamatė savo draugo akyse tokį nepaprastai žiaurų liūdėsį.

— Šiandien tu, Pavka, koks tai nuostabus, — išreiškė jis savo nusteibimą ir patylėjęs paklausė: — Kas nors tau atsitiko?

— Niekō man neatsitiko, — jis atsakė karčiai. — Sunku man čionais, Klimka. — O rankos jo gulėjo ant kelių sugniaužtos ir kumščius.

— Kas tau šiandien pasidarė? — tęsė klausinėjimą pasirėmęs ant alkūnių Klimka.

— Kas šiandien pasidarė, klausai? Visada pasidaro nuo to syklo, kaip aš tik čionais papuoliau dirbti. Tu pažūrėk, kas čionais dedasi! Dirbam, kaip kuprunagariai, o atsidėkojimui tau sunkių daužų, kas tik užsimano, užtarimo negali niekur gauti. Mane ir tave šeiminkas pasamėdė tarnauti, o mušti turi teisė visi, pas ką tik yra jėgos. Nors ir persiplėšk, bet visų iš sykio nepatenkinsi, o kuriam neįtikai, tai tas tau ir važiuoja per valgomąją. Jau taip stengiesi, kad viską padaryti kaip reikalinga, kad niekas prie tavęs negalėtų prikišti, lakstai į visas puses kaip pašėlęs, bet vistiek kuriam nebūt nesuspėji atnešti ko nors į laiką, o pastarasis tau jau ir važiuoja per kalnierių.

Klimka išgąstingai stuktelėjo jį:

— Susimildamas tu taip nešauk, nes gali kas nors užėti ir nugirsti.

(Bus-daugiau)

Varšuvos ir Maskvos Posūkis

Lenkijos ir Sovietų Sąjungos nepuolimo sutarties patvirtinimas ir bendras jos priminimas, kad ji veikia lig 1945 m. yra toks įvykis, kuris gali turėti didelės politinės reikšmės ne tikta Varšuvos ir Maskvos santykiams, bet ir rytų Europos, gal net ir visos Europos politikai.

Juk ligi šiol veikė Lenkijos ir Sovietų Sąjungos nepuolimo sutartis, nors lenkų užsienių politikos vairotojai ir jų rėmėjai spauda didžiavosi, kad jiems sekasi išlaikyti pusiausvyrą tarp Berlyno ir Maskvos — vis tačiau jautė, kad Lenkija labai pakrypusi Vokietijos pusėn, kad Varšuvos ir Maskvos santykiai daugiau, negu menki. Kai kurie valdiniai laikraščiai ir pranešimai stengdavosi taip visuomenę nuvesti, kad Lenkijos ir Sovietų Sąjungos santykiai yra nenugalimi priešingumai.

Dvarininkų ir imperalistų publicistai atvirai agitavo ir planavo bendrą su vokiečiais žygį į rytus.

Daugelis tais planais tikėjo. Štai tokiu visuomenės nusiteikimo metu pasirodė žinia, kad Litvinovas ir Lenkijos ambasadorius Maskvoj Gžybovskis patvirtino Lenkijos-Sovietų Sąjungos nepuolimo sutartį.

Visai teisingai pastebi endekų vyriausias laikraštis "Warszawski Dziennik Narodowy," kad politiniams aktams suteikta reikšmės ne tikta oficialių pranešimų turinys, bet ir laikas, kuriame jie įvyksta ar esti pasirašomi. Šis priminimas atsirado Vokietijos galybės augimo metu, kai vokiečiai stipriai atsistojo Europoj, kaip jiems atsivėrė platus vartai į pietų rytus. Lenkijos pastangos gauti bendrą sieną su vengrais del vokiečių priešinimosi nesiseka. Kita vertus,

iš vengrų sąjungininkai labai problemiški ir netikri.

Juk taip neseniai vengrų pusiau-oficiozas "Uj Magarsag" — siūlėsi Vokietijai susitaikyti Lenkijos sąskaiton. "Dancigo, Klaipešos ir neišspręsta lenkų koridorius" — rašė šis laikraštis — gali taip pakrypti, kad bus laimėta bendra lenkų vengrų siena ir vengrų slovakų federacija, neįžeidžiant Miuncheno susitarimo." Tokis sąjungininkas, kuris kelia tokius klausimus svetimo sąskaiton, nelabai patikimas, vis viena, ar su juo turėsi bendrą sieną ar jos neturėsi.

Tolimesnė centro Europos križė aiškiai rodo, kad

Hitleris nenori likviduoti Pakarpačio Ukrainos ir leisti bendrą vengrams lenkam sieną.

"Šiandien — rašo "Kurjer Powzechny" — visi žvirbliai ant stogų čirška, kad Hitleris pradėjo Lenkijos iš pietų pusės apsupimą ir lošia ukrainų kortomis." Net germanofilų ir bendro rytų žygio entuziastų "Slowo" dienraštis pranašauja liūdną lenkų vokiečių bendradarbiavimo

ateitį. "Slowo" numato po metų širdiai nori nepriklausomos politikos. Prof. Stronskis linkęs manyti, kad Maskvos Varšuvos nepuolimo sutarties priminimą nulėmė tas faktas, jog Vakarų Europos valstybės del šventos ramybės ir už laikiną kolonijų reikalavimo atsisakymą gali palikti Vokietijai laisvas rankas rytų Europoj. Tą Maskvos Varšuvos posūkį jis vadina visos Europos įvykiu.

Jeigu lenkų sovietų nepuolimo sutartis nuosirdžiai priimta, tai tikta parodo, kad Lenkijos užsienių politika iš tikrųjų siekia išlaikyti neutralumą tarp Berlyno ir Maskvos ir užkerta gandus, bent jau ligi 1945 metų, apie bendrus lenkų vokiečių žygį į rytus ir patikrina Lenkijos Sovietų Sąjungos pasieny bent septyniems metams.

P. Žilėnas (L. Žinios)

Tiesa, lenkai ligi šiol tą faktą slėpė, kad Musolimis atsisakė remti lenkų vengrų sumanymus. Lenkai net nebuvo paskelbę Vienos arbitražo sprendimo protokolo, kuriame aiškiausiai Italija ir Vokietija pažymi, kad "arbitražo sprendimas yra galutinis ir pasizadama jis tuojau ir be pastabų įvykdyti."

Vokiečiai dabar jau stengiasi centro Europoj organizuoti senai svajotą "Mitteleuropą," kurion visiškai įtraukė Čekoslovakiją ir Rumunijoj padidino tendencijas orientuotis Vokietijos link. Jeigu prie pridėsimė Vakarų Europoj keturių pakto atsiradimo pavojų, Prancūzijos traukiamasi iš rytų Europos ir Vokietijos susiinteresavimą Pabaltijo valstybėmis, tai ir turėsimė priežastis.

del kurių buvo priminta Varšuvos Maskvos nepuolimo sutartis.

Endekų "Warsz. Dziennik Narodowy" manymu, šis faktas gali būti "naudingas ir priminti jis reikalingas geografiniams ir istoriniams faktams." Lygiai jis bus naudingas anglų ir prancūzų politikams ir duos pagalbų apie "įvairius ramumų diplomatų darbus," kaip naudingus ir kai kuriems lenkų politikams suoksniams, kurie turės suprasti, kad jeigu Rusija gali sutikti su silpna atrama Pabaltijoj, tačiau niekad negalės sutikti apsieiti be Juodosios jūros. Kaukazo naftos šaltinių ir savo pietinio juodžemio.

Kurjer Polski" vadina Varšuvos Maskvos nepuolimo sutarties priminimą revoliucija jau vien delto, kad užkerta Lenkijos ir Sovietų Sąjungos atsitolinimo kelią, tačiau netiki, kad jau pasikeistų Lenkijos užsienių politikos orientacija. Tai greičiau esą Berlyno gąsdinimas. Tačiau vokiečių nuğsdinimo ir nušivylimo laikraštis nelaukia.

"Tuo tarpu saikiųjų endekų "Kurjer Warszawski" prof. Stronskio straipsny sveikina Beko posūkį, kuriuo jis stengiasi išlaikyti tikrą pusiausvyrą tarp Maskvos ir Berlyno ir nuo-

širdžiai nori nepriklausomos politikos. Prof. Stronskis linkęs manyti, kad Maskvos Varšuvos nepuolimo sutarties priminimą nulėmė tas faktas, jog Vakarų Europos valstybės del šventos ramybės ir už laikiną kolonijų reikalavimo atsisakymą gali palikti Vokietijai laisvas rankas rytų Europoj. Tą Maskvos Varšuvos posūkį jis vadina visos Europos įvykiu.

Jeigu lenkų sovietų nepuolimo sutartis nuosirdžiai priimta, tai tikta parodo, kad Lenkijos užsienių politika iš tikrųjų siekia išlaikyti neutralumą tarp Berlyno ir Maskvos ir užkerta gandus, bent jau ligi 1945 metų, apie bendrus lenkų vokiečių žygį į rytus ir patikrina Lenkijos Sovietų Sąjungos pasieny bent septyniems metams.

P. Žilėnas (L. Žinios)

Tiesa, lenkai ligi šiol tą faktą slėpė, kad Musolimis atsisakė remti lenkų vengrų sumanymus. Lenkai net nebuvo paskelbę Vienos arbitražo sprendimo protokolo, kuriame aiškiausiai Italija ir Vokietija pažymi, kad "arbitražo sprendimas yra galutinis ir pasizadama jis tuojau ir be pastabų įvykdyti."

Vokiečiai dabar jau stengiasi centro Europoj organizuoti senai svajotą "Mitteleuropą," kurion visiškai įtraukė Čekoslovakiją ir Rumunijoj padidino tendencijas orientuotis Vokietijos link. Jeigu prie pridėsimė Vakarų Europoj keturių pakto atsiradimo pavojų, Prancūzijos traukiamasi iš rytų Europos ir Vokietijos susiinteresavimą Pabaltijo valstybėmis, tai ir turėsimė priežastis.

del kurių buvo priminta Varšuvos Maskvos nepuolimo sutartis.

Endekų "Warsz. Dziennik Narodowy" manymu, šis faktas gali būti "naudingas ir priminti jis reikalingas geografiniams ir istoriniams faktams." Lygiai jis bus naudingas anglų ir prancūzų politikams ir duos pagalbų apie "įvairius ramumų diplomatų darbus," kaip naudingus ir kai kuriems lenkų politikams suoksniams, kurie turės suprasti, kad jeigu Rusija gali sutikti su silpna atrama Pabaltijoj, tačiau niekad negalės sutikti apsieiti be Juodosios jūros. Kaukazo naftos šaltinių ir savo pietinio juodžemio.

Kurjer Polski" vadina Varšuvos Maskvos nepuolimo sutarties priminimą revoliucija jau vien delto, kad užkerta Lenkijos ir Sovietų Sąjungos atsitolinimo kelią, tačiau netiki, kad jau pasikeistų Lenkijos užsienių politikos orientacija. Tai greičiau esą Berlyno gąsdinimas. Tačiau vokiečių nuğsdinimo ir nušivylimo laikraštis nelaukia.

"Tuo tarpu saikiųjų endekų "Kurjer Warszawski" prof. Stronskio straipsny sveikina Beko posūkį, kuriuo jis stengiasi išlaikyti tikrą pusiausvyrą tarp Maskvos ir Berlyno ir nuo-

Kurjer Polski" vadina Varšuvos Maskvos nepuolimo sutarties priminimą revoliucija jau vien delto, kad užkerta Lenkijos ir Sovietų Sąjungos atsitolinimo kelią, tačiau netiki, kad jau pasikeistų Lenkijos užsienių politikos orientacija. Tai greičiau esą Berlyno gąsdinimas. Tačiau vokiečių nuğsdinimo ir nušivylimo laikraštis nelaukia.

"Tuo tarpu saikiųjų endekų "Kurjer Warszawski" prof. Stronskio straipsny sveikina Beko posūkį, kuriuo jis stengiasi išlaikyti tikrą pusiausvyrą tarp Maskvos ir Berlyno ir nuo-

Kurjer Polski" vadina Varšuvos Maskvos nepuolimo sutarties priminimą revoliucija jau vien delto, kad užkerta Lenkijos ir Sovietų Sąjungos atsitolinimo kelią, tačiau netiki, kad jau pasikeistų Lenkijos užsienių politikos orientacija. Tai greičiau esą Berlyno gąsdinimas. Tačiau vokiečių nuğsdinimo ir nušivylimo laikraštis nelaukia.

del kurių buvo priminta Varšuvos Maskvos nepuolimo sutartis.

Endekų "Warsz. Dziennik Narodowy" manymu, šis faktas gali būti "naudingas ir priminti jis reikalingas geografiniams ir istoriniams faktams." Lygiai jis bus naudingas anglų ir prancūzų politikams ir duos pagalbų apie "įvairius ramumų diplomatų darbus," kaip naudingus ir kai kuriems lenkų politikams suoksniams, kurie turės suprasti, kad jeigu Rusija gali sutikti su silpna atrama Pabaltijoj, tačiau niekad negalės sutikti apsieiti be Juodosios jūros. Kaukazo naftos šaltinių ir savo pietinio juodžemio.

How To Save 65% ON LIFE INSURANCE PREMIUMS

TYPES OF INSURANCE	COMPARATIVE COSTS OF \$500 PROTECTION FOR 20 YRS. EACH DISK = \$10 - EACH PILE = \$50
1 WEEKLY PAY- (Metropolitan Life) 36¢ a week for 20 years less \$57 in dividends; net premiums total: \$320	
2 FRATERNAL TERM- Starts at 56¢ a month on step-rate plan; total: \$173 You Save 45%	
3 GROUP TERM- (Metropolitan) Starts at 58¢ a month on step-rate plan; total: \$171 You Save 65%	

Si lentelė, parengta pagal Consumers Unijos surinktus faktus, rodo, kaip Amerikos darbininkai krauna apdraudus kompanijoms mokėdami savaitinius mokesčius. Antras ir trečias numeriai rodo, kiek darbininkai sutaupytų perkdami fraternal arba group apdraudas. Daugiau informacijų galima gauti Consumers Unijoje, 55 Vandam St., New York, N. Y.

Pasekmingas Vaikų Balius

MONTREAL. — Lietuvių Literatūros Draugijos 137-tos kuopos Moterų skyrius gruodžio 29 surengė vaikams balių su programa, Neuzmiršta ir eglaitė, kuri, papuošta visokiais papuošalais, kampe stovėdama atrodė labai puikiai. Programą išpildė vieni vaikučiai. Vadovavo draugė Juraitienė, pirmininkavo jaunuolė Petronytė.

Nors parengimas nebuvo apgarsintas ir rengtas daugiau del lietuvių kalbos mokyklėle lankančių vaikučių, bet nepaisant to, į parengimą atsilankė virš 50 vaikučių, neskaitant suaugusių, kuriems nebuvo vietos sėdėti, bet ir stovint buvo ankšta del susirinkusios smarkiai bėginėjančios armijos. Tad parengimas buvo ne tik skaitlingas, bet ir kartu triukšmingas ir įspūdingas. Ne vienam, dalyvausiam tam parengime liko gilių įspūdžių, apie kuriuos noriu bent kiek parašyti.

Nuvykus į salę padėt kitoms draugėms papuošti eglaitę, jau radau būrį jaunuolių bėginėjančių, bežadžiančių ir bežiopsančių į eglaitę, nors dar buvo tikta apie 5 valanda. Spėjus papuošt eglaitę, pradėjo rinktis ir publika su programos pildytojais bei parengimo nariais. O apie 8 valandą jau buvo salė perpildyta linksmam besūkaujančio įvairaus amžiaus jaunimo. Malonu buvo žiūrėti ir gerėtis, kaip jie bėginėja, krikštauja ir iš iškaitusių veidelių matosi, kad begyvendami po tėvų budria akimi dar nasą paliesti kietos gyvenimo rankos.

Pasirodžius programos vedėjai visi puolėsi prie suolų, kad užimt patogesnę vietą ir atsistė arčiau scenos. Programa prasidėjo su trumpu veikaluku. Toliau sekė deklamacijos, dainos, monologai ir muzikališki kavalkai. Neteks išvardyt programos dalyvių; viena, daugelio pavardės man nežinomos, antra, norint visus suminėti užimtų daug vietos. Turiau pripažinti, kad visi jaunuoliai ir jaunuolės puikiai atliko savo užduotis. Tikiu, kad ateityje galėsime dažniau juos pamatyti parengimuose. Ypač gražiai su-

dainavo mergaičių kvartetas, trio, duetas ir mažytė mergaitė, kurios pavardės neteko sužinoti. Ji padainavo apie kiškėlį ir keletą kitų dainelių ir sukėlė aplodismentų audrą.

Įpusėjus programai, programos vedėja pranešė, kad programa pertraukiama ir prasidės balius. Vos spėjus pranešimą padaryti, visa armija su didžiausiu triukšmu pakilo ir puolėsi prie stalų. Komiteto narėms prisiejo sušilusiomis suktais, nes lėkštės ir stiklai akies mirksniu tuštėjo. Išsibaigus produktams, apdalinus jaunuosius saldainių maišeliais, padaryta atsikreipimas į publiką del išlaidų padengimo. Du jaunuoliai pavaikščiojo su kepurėmis ir surinko \$4.61. Po to ir vėl jauni balseliai dainavo ir deklamavo.

Pasibaigus programai, prasidėjo žaidimai, kurių pabaigos neteko sulaukti. Vyresnėms jaunuolėms vadovaujant buvo žaidžiami lietuviški ir angliški žaidimai. Tikiu, kad visi jaunuoliai grįžo namo patenkinti.

Matant jaunuolius entuziastiškai pildančius programą, bėgiojančius ir žaidžiančius, ne vienam kilo pasigėrėjimo jausmas. Už tai aciū viršų paminėtos draugijos narėms, kurių iniciatyva buvo suruoštas tas balius. Jos prisidėjo ne tik moraliai, bet ir materialiai. Daugiasia gal būt triūso įdėjo draugė Bernotienė, aprūpindama saldainiais, eglutės papuošalais ir vaisiais. Taip pat draugė Smėtonienė tur būt turėjo daug vargo kol suieškojo eglutę ir dirbo visą vakarą su drauge Garneliene ir drauge Bernotiene, aprūpindamos jaunąją kartą pyragais ir gėrimais.

Toms draugėms, kaip tai Tamosiūnienei, Cekaitienei, Macevičienei, jaunuolėms Kielaitėi ir Gildai Mikoliūnaitėi, parengimo komiteto vardu tariu širdingą aciū už taip skanius pyragus, kuriuos taip skaniai valgė priaugantis jaunimas.

Komiteto Narė

SKAITYKITE ir RĖMKITE JOSŲ GERIAUSĮ DRAUGĄ "LIAUDIŲ BALSĄ!"

Naujus Metus Sutinkant

MONTREAL. — Girgžda baltas sniegas po kojų, šaltis kuteina skruostus, o mes žengiami ir balių pasitikt Naujų Metų. Nejaudiam šalčio, nematom žiemos nakties gražumo, nes mūsų mintys nukreiptos į tą namą, kuriame šokama ir juokaujama. Man sankaileivė nusiskundžia ūpo stoka, bet aš ją raminau, tvirtindama, kad atsiras ūpas kada pateksime į draugų ir draugių tarpą. Paskui mus žingsniuoja iš gatvekario išlėpęs linksmai bešnekučiuojas ir bejuokaujas lietuvių būrelis.

Štai ir žiemos artistiška ranka išmargintas, žalia tvorele aptvertas, stiklines gonkas turintis namas, daugiau panašus į gyvenamą namą, negu į erdvią salę, kurioje vyksta Šūny ir Dukterų ir Literatūros draugijos surengtas metams sutikti balius.

Įžengus į vidų, mus pasitinka kontrolierių pareigas einančių draugų pažįstami veidai ir su malonia šypsna prabyla "Hello", o salės viduje švaistosi jaunuolių poros, bešokdamos. Vyresnieji užsimasę seka bešokančias poras, arba susėdę šnekučiuojasi. Einame į apatinę salę pasidėt drabužių. Randam pulkus vyrų ir keleta moterų. Vieni susėdę prie stalų vaišiniasi "coca-colu", o kiti taip sau šnekučiuojasi, gal būt, kaip lietuviški fašistėliai skundė šią pažangią draugiją ir kenkė išgauti stipresniems gėrimams leidimą. Bet nežiūrint šmeižtų ir skundų, publika lankosi į šių draugijų parengimus.

Nusirengę ir mes įsimašėme tarp publikos, kad pasišnekučiuot ir kartais atsiradus partneriui kokį šokį pašokti. Kadangi mano draugė nėra didelė šokių mėgėja, stvėrėsi atviručių rašinėti, o man, esant ant šokių didelei pramušgalvei, teko ieškotis draugės, daugiau atitin-kančios mano būdai. Pašokus keletą šokių, siek tiek įkraitus, susiradau draugę ir nuėjome į apacią pažiopsot. Nagi žiūrime, kad vienas įsilinksminęs pilielis kimba kitam į krūtis. Kiti malšina ir pagaliau kitos išiešcis nerasdami "linksmąjį" pašalina iš svetainės ir viskas pasibaigia. Atgyja smągios kalbos ir juokavimai.

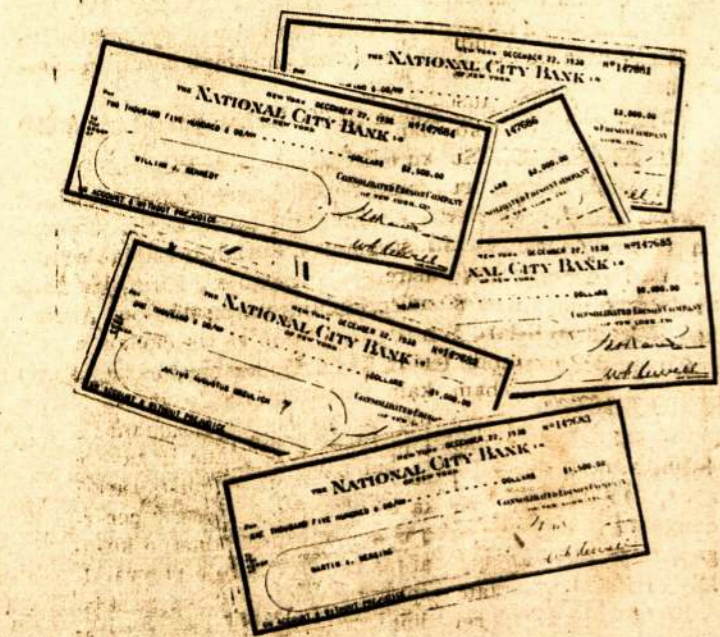
Artėjant dvyliktai valandai, visi renkasi salėn palydėt senų metų ir sutikt naujų. Matosi, kad nežiūrnt to, jog nevienam praėjė metai, gal buvo ir neblogi, nieks jų nesigalbi. Kiekvienas nori sulaukti laimingesnių metų ir sako, kad užpraėti metai buvo geresni, negu praėti.

Pamažui prisipildo salė šokančia publika. Kiekvienas stengiasi pasirinkti patinkamesnė šokėją ir gauti nuo jos pirmuosius naujų metų linkėjimus ir bučkį. Taip muzikantams begrežiant romantišką valcą, užgėso šviesa, pranešdama, kad pasibaigė senieji metai, o prasidėjo naujieji. Užviešpatavus tamsai, vaikinai gaudė bučkius nuo savo merginų, o vyrai, norėdami įrodyti savo žmonoms meilę irgi neatsiliko. Tai vienintėle buvo proga, kada kiekvienas galėjo atsibučiuoti, kiek norėjo. Galėjo patirt įvairaus skonio bučkį; šaltų, karštų, meilių ir saldžių. Nors bučiuotis nėra higieniška, bet kad Kanadoje toks paprotys, nieko nepadarysi.

Taip laikas ir prabėgo besisveikinant, bešokant ir besilinksminant. Prieš išsiskirstant buvo išduoti laimėjimo rezultatai. Pirmą dovaną už daugiasia atviručių gavimą laimėjo graži, žavi jaunuolė Emilija Zavičūtė, gavo tualeto setą. Antrą dovaną — grandinėle laimėjo Aleksandra Vidutė ir trečią dovaną — saldainių dėžė laimėjo Petrė Matulaitytė. Gavusios dovanas atrodė gana patenkintos ir linksmos grįžo namo. Naktibaldai

Iki pasimatymo, Nellie

NEW YORKAS. — Susgrįžusi iš Europos operos dainininkė ir judžių artistė Grace Moore paršivežė nemažai dovanų, kurias jai davė Europos didžiūnai. Bet paklausta, ar neturi Hitlerio medalio, artistė rūščiai atsōvė, kad tokios "dovanos" esą tinka tik Fordui.

Kadangi Aukščiausias Suvenytų Valstijų Teismas nusprendė, jog Consolidated Edison kompanija turi grąžinti į darbą 6 Utility Workers Organizing Committee narius ir atmokėti už tą laiką, kurį jie nedirbo, minima kompanija turėjo juos grąžinti ir išmokėti \$13,000.

S. Survila

Pranešimai

Montreal, Que.

Pranešimas Vajininkams
Ateinantį trečiadienį, 11 d. sausio, 8 val. vakare, pas drg. Kevėčius, 157 Gorevale Ave., įvyks Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos vajininkų susirinkimas. Į šį susirinkimą kviečiama atsilankyti ne tik vajininkai, bet ir šiaip nariai-ės, kurie nori prisidėti prie pravedimo pašalpinės draugijos vajuos.

Tad nepamirškite, draugai-ės, kad nuo mūsų priklausys geresnis vajuos pravedimas.

Vajuos Komisijos
Pirmininkas

Kas Rašoma Liaud. Balsui

Liaudies Balsui.

Prisimėnu jums money orderį \$65.00, sukeltus Liaudies Balso kvotai ir \$3.00 mano prumeratos atnaujinimui. Redleikičiams buvo skirta kvota sukelti \$50.00, bet mes pasikėlėme kvotą ant \$30.000. Anksčiau prisūtėme \$15.00, o dabar prisūtėme \$68.00.

Red Lake darbininkai veikiame tarptautiniai: lietuviai, rusai ir ukrainai kiekvieną savaitę darome bendrus parengimus, kurių pelną skiriame darbininkų laikraščių naudai, kaip tai Liaudies Balsui, rusų laikraščiui Kanadsky Gudok ir ukrainų laikraščiui Narodna Gazeta. Per du mėnesius sukėlėme tris šimtus penkiasdešimt dolerių, kuriuos pasidalinome į tris dalis. Tuo būdu sukėlėme Liaudies Balsui ir dalį paaukosime winnipegiečiams del salės.

Mes, redleikičiai turime storganizavę iš įvairių tautų darbininkų Ispanijos našlaičių šelpimui draugiją, kuri kas mėnuo sukėlė po \$50.00 ir juos pasiunčia Ispanijon. Jau dveji metai kaip veikia ta draugija. Kiekvieno našlaičio išlaikymas mėnesiui kainuos penki doleriai.

Linkiu Liaudies Balsui gero pasisekimo, kad 1940 metais išaugtų į tris kart savaitinį.

Draugiškai,

M. Deedas

Dėkoju už Paramą

Gerbiama pažangaus Kanados lietuvių laikraščio redakcija ir Kanados lietuviai. Aš, iš Ispanijos laukų sugrįžęs lietuvis, dabar gyvenantis Paryžiuje, širdingai dėkoju už prisūtus man penkiolika dolerių, kurie šiam mano sunkiam gyvenime yra didelė parama. Tenka nepaprastai džiaugtis, kad jūs, progresyviai Kanados lietuviai, visais atžvilgiais esate tikrieji darbo žmonių atstovai. Ne tik skleidiate tiesos žodį, bet ir paremiate sunkaus gyvenimo prispaustą žmogų, kovojusį už žmonių tiesą ir del to nukentėjusį

materialiai, nors ir patys turite įvairių rūpesčių.

Aš ir kiti Ispanijoj kovojusieji savanoriai visuomet turėsime omenyje jūsų gerus norus ir stengsimės ateityje atsilyginti.

E. L.

Paryžius, gruodžia 28, 1938 m.
Nuo Redakcijos: Vipsų dėkojantis draugas į Ispaniją nuvyko iš Lietuvos, sugrįžo Paryžiuo sergantis ir dabar, kaip neturintis kur grįžti, tenai gyvena. Liaudies Balso vadovybė, numatydama to draugo ekonominę būklę, nusiuntė dalį Kanados lietuvių susiustų Ispanijos kvotojams sušelpiti skirtų pinigų jo sušelpimui.

Aną dieną atsilankė į redakciją vienas iš Ispanijos grįžęs kovotojas, kuris pranešė, kad Paryžiuo gyvena apie dešimtą neturinčių kur grįžti lietuvių. Dauguma jų serga, vienas yra be kojos, ir visi gyvena varginog padėtyje. Jo nuomone, sušelpia draugą būtinai reikėjo sušelpiti.

Iš Red Lake Organizacijų Susirinkimų

RED LAKE. — Sausio 1 dieną įvyko dviejų draugijų susirinkimai. Pirmas susirinkimas buvo SDKLSPD, kuriame išrinkta šiemetams draugijos valdyba. Pirmininku išrinktas J. Narusevičius, protokolų raštininku A. Lopata, finansų raštininku E. Tvys, išdinininku M. Deedas, kontroliriais J. Dovidaitis, L. Balčiūnas ir S. Hiluik.

Naujoji valdyba nutarė kooperuoti su LLD 152 kuopa ir išvien rengti parengimus.

Po to įvyko LLD 152 kuopos susirinkimas, kuriame irgi išrinkta nauja valdyba: pirmininku išrinktas M. Vilkas, protokolų raštininku M. Deedas, finansų raštininku J. Narusevičius, išdinininku L. Balčiūnas. Per susirinkimą apkalbėtas Liaudies Balso vajuos. Daviniai parodė, kad 152 kuopa padedama mekenziečių ir Medson lietuvių kvotą išpildė su nuosimčiais.

Susirinkę draugai nutarė su Naujais metais nepamiršti Lietuvos politinių kalinių. Nutarė paimti iš atsargos fondo dešimt dolerių ir juos pasiūsti Lietuvos politiniams kaliniams.

Abiejų kuopų valdyboms linkiu gero pasisekimo, kad išaugintų kuopas ant 10 narių didesnes, negu dabar.

Kuopų Narys

BERLYNAS. — Kaip dabar paaiški, tai naujų metų proga Hitleris mažai gavo sveikinimų kaip valstybės galva nuo kitų valstybių. Iš visų Pietinių ir Centralinių Amerikos valstybių tik Meksika ir Guatamalos prezidentai pasveikino. Europos valstybių — tik Anglijos Jurgis ir Čekoslovakijos Hača. Net ir Japonijos Mikada "pamišio" pasveikinti.

Laikraštinių Propagandos Komitetas darbe. Kaip žinia, laikraštinių unija priklauso prie C.I.O. ir veda griežtą kovą už laikraštinių reikalus.

Clevelandietis Louis Boritz, vienas iš 149 Lincoln brigados karių, bučiuojasi su savo sesute, jam sugrįžus iš Ispanijos.

16 Vasario Minėjimas Toronte Šiais Metais Bus Vienas iš Didžiausių

Dėkoju Draugams ir Draugėms

TORONTO, Ont. — Pereitą sekmadienį įvyko Toronto Lietuvių Komiteto Lietuvoj Demokratijai Atsteigti susirinkimas, kuris nutarė šiais metais surengti didelį parengimą paminėjimui Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo dienos — 16 vasario.

Nutarta paimti Labor Lyceum svetainę ir rengti kuogeriausią programą. Vėliau bus pranešta visos smulkumos.

Parengimas įvyks 19, nes 16 pripuola šokią dieną, tai nepatogu.

Taipgi nutarta kviešti prisidėti ir kitas organizacijas ir bendrai paminėti.

Siemet 16 vasario minėjimas bus svarbus dar ir tuo, kad jis įvyks tokiu laiku, kada Lietuvos nepriklausomybei didžiausias pavojus.

Visi Toronto lietuviai rengkites dalyvauti.

Ateinantį sekmadienį įvyks kitas svarbus parengimas. Jis rengiamas bendrai TLKLD ir Jaunuolių Klubo. Jis skiriamas Ispanijos našlaičių ir Makpapieniečių paramai. Be to, šiame parengime bus išduotas raportas iš komiteto veikimo ir perrenkamas komitetas.

Parengimas įvyks 6 Denison salėje vakare, ateinantį sekmadienį.

Susirinkime buvo apdiskutuota ir vaikūčių mokyklėlė. Iš raportų ir diskusijų pasirodė, kad mokyklėlė davė labai didelę naudą ir užsitarnauja didesnės paramos, kaip iš tėvų pusės, taip ir iš visuomenės.

Mokyklėlę lanko apie 30 vaikūčių.

Taipgi, nepamirškite ateinantį sekmadienį ateiti į parengimą ir išrinkti gerą komitetą 1939 metais.

A. Ylienė

Sekretorė

kalėdinę dovaną ir linkėjimus.

Visiems draugams ir draugėms esu labai dėkingas ir linkiu geriausio pasisekimo, tik nežinau, kaip galėsiu jums atsilyginti už parodytą nuosirdų draugiškumą ir užuojautą, suteiktą mano nelaimės metu.

Jonas Dudėnas

Svetainei Pirkti Komiteto Pranešimas

WINNIPEG. — Paskutiniu laiku gavome iš Flin Flon, Man., laiška, kuris skamba sekamai: "Gerbiami draugai winnipegiečiai! Mes, Flin Flon lietuviai, užgiriame jūsų užsibrėžtą darbą, pasimotą įgyvendinti bendromis jėgomis, ir su šiuo laišku tam tikslui prisiunčiame dvyliką dolerių. Po du dolerių aukavo: B. Levenauskas ir F. Vitkūnas; po vieną dolerį aukavo: A. Kisielius, J. Baltramiejūnas, N. Ališauskas, J. Radvilas, J. Gaill, K. Urbonas ir Z. Radvilas. Linkime jūsų užsibrėžtiem darbam geros ateities. Su pagarba, A. Kisielius."

Antrą laiška gavome iš Windsor, Ont., nuo LLD 21 kuopos. L a i š k a s skamba sekamai: "Brangūs draugai! Praeitam kuopos susirinkime apdiskusavome jūsų atsišaukimą, prašantį finansinės paramos del svetainės. Suprasdami jūsų veikimo aplinkybes ir įvertindami jos reikšmę ir naudą, nutarėme iš kuopos išdō paaukuoti \$10, kuriuos ir prisiunčiu su šiuo laišku. Apart to, pasibaigus Liaudies Balso vajui, stengsimės parinkti aukų. LLD 21 kuopos vardu linkiu draugams pasekmingai atsiekti užsibrėžto tikslo. Kuopos išdinininkas, F. Ščiuka."

Kaip matote iš pranešimų, Flin Flon ir Windsor draugai įvertino winnipegiečių darbą ir

SŪNŲ IR DUKTERŲ KANADOS LIETUVIŲ SAVITARPINĖS PAŠALPOS DRAUGIJA

Stipriausia Savišalpos Organizacija Kanadoje

Turi virš 700 narių. Turi 8 kuopas didesnėse lietuvių kolonijose Kanadoj.

LIGŲ PASALPOS SKYRIAI YRA TRYS: PIRMO SKYRIAUS NARIUI SUSIRGUS MOKA PO \$3.50 Į SAVAITĖ. ANTRO—\$7.00. TREČIO—\$12.00.

TAIP PAT YRA TRYS SKYRIAI POMIRTINĖS: PIRMO POMIRTINĖS SKYRIAUS NARIUI MIRUS ISMOKAMA \$80.00. ANTRO—\$120.00. TREČIO—\$160.00

Vajuos laiku, nuo 16 iki 25 metų priimami be įstoimo mokesčio, o nuo 25 metų amžiaus tik už pusę įstoimo mokesčio

Del platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:
K. Narusevičius,
83 Gore Vale Ave.,
Toronto, Ont.

Tel. EL. 6579 — WA. 8714

BOYKACH & BOYKACH

Real Estate Agentai

Parduodame ir išrenuojame namus ir farmas. Išskoluojuome rentas. Kas turite tų reikalų, kreipkitės pas mus. Daugeliu lietuvių esame patarnavę.

133 GOREVALE AVE. Ofiso 429 ADELAIDE ST. W., TORONTO

Darbuojasi už Sukėlimą L. B. Kvotos 150 Nuos.

TORONTO. — Praeitą savaitę įvyko Liaudies Balso vajuos komiteto ir vajininkų pasitarimas

pribuvo su finansine pagalba. Winnipegiečiai taria jiems proletarišką aciu.

Winnipegiečiai draugai ir draugės vis darbuojasi. Draugas M. Bukauskas su drauge Samuilaitiene surinko sekamai: S. Vaitiekūnas aukavo \$2.00, B. P. Bucevičius — \$1.00, J. Jaunūkis — \$1.00, The Winnipeg wholesale — \$1.00, Stasys Klusas — \$1.00. Smulkiais surinko \$2.80.

Per draugą P. Gutauską ir Bukauskienę aukavo sekanti: Pelissier Brewery & Sheas — \$6.00, A. Stadalnikas — \$1.00, smulkiais surinkta \$4.65.

Per drg. K. Ginkų aukavo sekami: Juozas Savickas iš Westbron, Man., \$5.00, K. Musteikis — \$2.00, J. Kozak — \$2.00, V. Žasinas — \$5.00, V. Klusas — \$1.00, P. Taucas — \$1.00, W. Bite — \$1.00, M. Matuza — \$3.00. Smulkiais surinkta \$1.75.

Per draugą Bukauską ir draugę E. Ginkuvienę aukavo: P. Kairys — \$1.00, Gennicks Fuel — \$1.00 ir smulkiais surinkta 90 centų.

Per draugą R. iKašunį aukavo: Sye Poons — \$1.00, Corral — \$1.00, R. Laschuk — \$1.00.

Per draugą Burbą aukavo: Sye Poons — \$1.00. Smulkiais surinkta \$2.30. Rinkusiems ir aukavusiems svetainės komitetas taria proletarišką aciu.

S. P. Komitetas

kas del tolimesnio veikimo.

Peržvelgus lig šiol nuveiktus darbus paniškėjo, kad Toronte jau yra sukelta su virš \$200.00 pinigines paramos ir gauta 23 nauji skaitytojai. Atrodo, kad pasidarbuota labai gerai, tuo labiau, kad laike šio vajuos buvo darbuotasi taipgi del rinkimų kampanijos pravedimo ir kitų darbų.

Vienok, prisimimus, kad Liaudies Balsas yra būtinai reikalingas didesnės paramos, nutarta darbuotis vajuos paskutinėmis dienomis ir eiti prie to, kad torontiečių kvotą išpildyti 150%. Tam darbui praversti stoja darban daugiau naujų vajininkų.

Taipgi nutarta padaryti šturmingą vajuos užbaigimą su koncertine programa ir šokiais. Parengimas įvyks šeštadienį, sausio 21 d., 6 Denison.

Sekantis vajuos komiteto ir vajininkų pasitarimas įvyks trečiadienį, 11 d. sausio, 7 val. vakare lietuvių salėje, į kurią kviečiami visi atsilankyti.

Kom. Narys

VYRIAUSIAS TEISMAS IŠNEŠĖ NUOSPRENDI UNIOS NAUDAI PRIES FORDĄ

WASHINGTON. — Jungtinių Valstijų Vyriausiasis Teismas nusprendė, kad Fordo automobilių kompanija turi liauti persekiojus unijistus ir įsakė priimt atgal darban 29 CIO unijos narius, kuriuos Fordas buvo išmėtęs 1937 m. kaipo unijos veikėjus.

WINNIPEGO LIETUVIAI RENGIA KONCERTĄ IR PRAKALBAS

SVETAINĖS ATIDARYMA

Sekmadienį, Vasario 5-tą d., 1939 m., 2-ą Valandą po Pietų 240 MANITOBA AVE., WINNIPEG, MAN.

Koncerto programą išpildys Winnipegio lietuviai jaunuoliai. Programa bus įvairi. Taipgi kalbės kaimyninių org. kalbėtojai. Tad kviečiame visus Winnipegio ir apylinkės lietuvius ir lietuves atsilankyti, nes tai pirmas toks Winnipegio lietuvių istorijoj įvykis. Juo turėtų susijdomauti ir pamatyti savo akimis tą winnipegiečių nuveiktą didelį darbą.

Ižanga laisva. Kviečiame visus.

Svetainės pirkimo Komitetas:

J. Palilunas
P. Puras
P. Gutauskas
M. Vldrukas

SKAITYKITE KNYGAS

Knygos Veda į Apšvietą — Apšvietą į Laimėjimą
L.L.D. Kanados Veikiantis Komitetas Skaitbiame
Sekančių Knygų Išpardavimą:

GAMTA ir ŽMONĖS — Parašyta M. Ilijin.

Si knyga dar neseniai parašyta ir jau su didžiausiu įdomumu skaitoma įvairių tautų milijonų žmonių. Jos turiningumu, įdomumu ir genialiskumu, gabi parašymu stebisi M. Gorkis ir kiti pasauliniai rašytojai. Knygoje atidengiamas įvairios kovos formos su gamta, del žmonijos gerovės.

Knyga iš 320 pusl. Kaina \$1.50. Dabar parduoda už \$0.75

POVILAS JURKA — Mikas Rasoda.

Tai labai įdomi apysaka iš Amerikos lietuvių gyvenimo. Joge skaitytojas randa ne tik aprašymą šurpingų scenų, romanų, bet ir naudingų pamokymų.

Knyga 318 puslapių. Kaina \$1.00. Dabar parduod. už \$0.50

ISTORIJA KLASIŲ KOVOS AMERIKOJE — A. Bimba.

Si didžiulė knyga, nors mūsų neskatlingos tautos autorias rašyta, šiandien skaitoma skaitlingųjų tautų darbo žmonių, kaip brangiausias istorinis veikalas, kuris atidengia Amerikos darbo žmonių kovų eigą. Šioje knygoje skaitytojas kaip veidrodyje mato Amerikos darbininkų kovas nuo pat Amerikos atsiradimo ligi 1925 metų.

Knyga 608 puslapių. Kaina \$2.25. Dabar parduod. už \$1.00

JANONIO RASTAI.

Sio jauno vos 21 metų gyvenusio poeto raštai jau virš dešimtis metų atgal rašyti, bet savo turiningumu, gabi rašyba, vaizdingumu dar ir šiandien yra puikiausiu vadovėliu daugeliui pradedančių ir jau praktikuojančių rašytojų. Knygoje telpa aprašymas Janonio gyvenimo, apysakų ir didžioji knygos dalis — darbininkiškos eilės.

Knyga 112 puslapių. Kaina \$0.75. Dabar parduod. už \$0.25

Platintojams duodame 10 nuosimėjų nuolaidos. Kas su užsakymu prisiųs ir pinigus už knygas, tiems persiuntimą apmokėsime. Pavieniems asmenims kreditan nesiuočiame. Mažesnius užsakymus galite siųsti pašto ženklais.

Užsakymus adresuokite L.L.D. K.V.K. sekretoriaus vardu: K. Kilikevičius, P. O. Station "D," Box 44, Montreal, Que.

Pamatykite Nazių Pogromus

Professor Mamlock

Drausoliai, atplėšti nuo mylimųjų ir šeimynų, kovoją iki galo prieš nazių biaurumus.

Nel vienas tikras demokratas neturėtų likti šio filmo nepamatęs.

Po tris rodymus kas vakarą. Rody n a i prasideda nuo 6 val. vakare.

Rusiški diolo g a l, angliški paaiškinimai.

Strand Theatre
SPADINA ir DUNDAS

Visą šią Savaitę